

GAZETA GDAŃSKA

10
FEN.

Nr. 51

Czwartek, 2 marca 1939

Rok XLVIII

Aleksandrów Kuławski, Brodnica, Bydgoszcz, Chełmno, Chojnice, Gdańsk, Gdynia, Grudziądz, Inowrocław, Kartusy, Kościerzyna, Lipno — — — Nowe-Miasto, Rybin, Sępólno, Starogard, Świecie, Szubin, Tczew, Toruń, Tuchola, Wąbrzeźna, Weiherowo, Wyrzysk — —

Wyniki rozmów Polsko-Włoskich

Ład i sprawiedliwość istotnymi celami polityki Włoch i Polski

KRAKÓW. W czasie wizyty ministra hr. Ciano w Polsce odbyło się szereg rozmów, które dały możność ministrowi spraw zagranicznych Italii oraz p. Beckowi, ministrowi spraw zagranicznych Polski, stwierdzenia raz jeszcze istnienia między obydwojema krajami ducha przyjaźni i całkowitej szczerości wzajemnych stosunków jak i dodatnich tego konsekwencji.

Obaj ministrowie potwierdzili, że ład i sprawiedliwość są istotnymi celami polityki Italii i Polski. Postanowili oni

rozwinąć nadal przyjazną współpracę ich krajów, współpracę opartą na powino-

wactwach i wspólnych interesach istniejących między Italią a Polską.

Z uczuciem szczerzej i głębokiej przyjaźni min. Ciano opuszcza Polskę

KRAKÓW. Wczoraj o godz. 18 w Grand Hotelu minister spraw zagranicznych Włoch hr. Ciano przyjął przedstawicieli prasy polskiej, którym oświadczył m. in.:

„Pragnę powiedzieć panom o silnym

wrażeniu i podziwie, jakie odczuwałem, osobiście stwierdzając wielkie postępy, które kraj wasz uczynił we wszystkich dziedzinach: przemysłowej, gospodarczej i wojskowej.

Jestem przeświadczony, że uczucia tak pomyślnie łączące nasze kraje, które w ciągu historii miały tyle punktów zbieżnych, będą musiały uczynić bardziej trwałą i płodną przyjaźń pomiędzy Włochami a Polską.

Znacie zresztą dzięki oświadczeniu, które Duce wystosował do narodu polskiego, jakie są prawdziwe uczucia, żywione przez Włochy faszystowskie w stosunku do odrodzonej Polski.

Kierując ku zaprzyjaźnionemu krajowi za waszym pośrednictwem me najlepsze życzenia, pragnę przekazać prasie polskiej moje serdeczne pozdrowienia nie tylko w charakterze ministra spraw zagranicznych, ale również jako kolega, gdyż sam miałem zaszczyt należeć do wielkiej rodziny dziennikarzy.

Po złożeniu deklaracji min. Ciano wyraził raz jeszcze zadowolenie z pobytu w Polsce, którą opuszcza z uczuciem szczerzej i głębokiej przyjaźni.

(Patrz również str. 2)

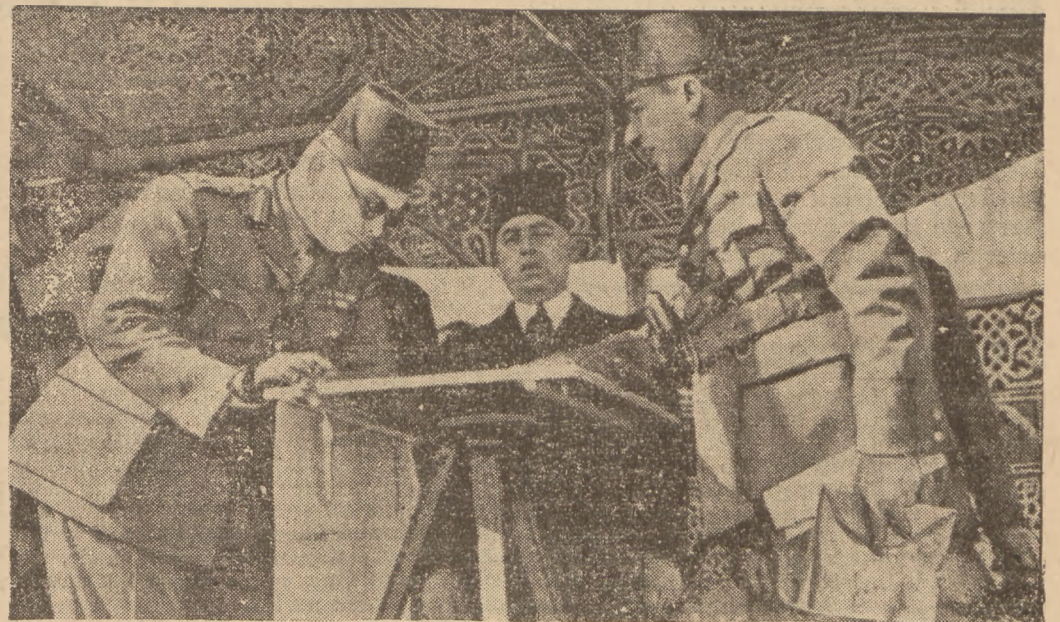
B. min. Eden znowu w jednym szeregu z premierem Chamberlainem

LONDYN. W czasie debaty w izbie gmin w sprawie uznania rządu gen. Franco, przemawiał m. in. b. minister spraw zagranicznych Eden, który w stanowczy sposób opowiedział się za uznaniem rządu gen. Franco.

Przemówienie Edena było najbardziej interesującym momentem całej debaty, albowiem mowa swą min. Eden dowiódł, że dziś, w rok po swym ustąpieniu z gabinetu Chamberlaina z powrotem stoi w jednym szeregu z obecnym premierem.

Wedle powszechnej opinii, powrót Edena do rządu oczekiwany jest w niedługim czasie.

Manewry wojsk angielskich i egipskich

KAIR. Wczoraj rozpoczęły się wielkie trzydniowe manewry wojsk angielskich i egipskich w strefie morza Martwego. Ze strony angielskiej biorą udział dwa pułki: „Sussex” i „Essex”, stanowiące brygady obrony kanału Sueskiego. Celem manewrów jest zbadanie zdolności

Niedyspozycja P. Prezydenta R. P.

WARSZAWA. Pan Prezydent Rzeczypospolitej, którego rekonwalescencja szybko postępuje, pozostanie w łóżku jeszcze kilka dni.

Minister spr. zagr. Rumunii przybywa w sobotę do Polski

WARSZAWA. W dniu 4 bm. przybędzie do Warszawy z oficjalną wizytą minister spraw zagr. Rumunii p. Gafencu wraz z małżonką.

Pobyt ministra Gafencu w Polsce potrwa 3 dni.

Australia uznała rząd gen. Franco

LONDYN. Rząd australijski oficjalnie ogłosił swą decyzję uznania rządu gen. Franco.

O czym będzie rozmawiał w Warszawie angielski minister dla handlu zagranicznego?

Min. Robert Hudson „Yorkshire Post” donosi, że warunki kredytowe rządu angielskiego dla Polski celem ułatwienia eksportu, będą jednym z głównych punktów, jakie przedyskutuje w czasie swojej wizyty w Warszawie w dniu 18 marca Robert Hudson, angielski minister dla handlu zagranicznego. Dziennik konserwatywny przypomina, że Polska tworzy obecnie Centralny Okręg Przemysłowy i dodaje, że angielskie gwarancje kredytowe mogą ułatwić wykonanie tego dzieła.

Rada Naczelna OZN potępia wystąpienie przeciwpolskie w Gdańsku

WARSZAWA. W związku z wypadkami na obszarze Wolnego Miasta Gdańska Rada Naczelna OZN uchwaliła następującą rezolucję:

„W związku z ostatnimi prowokacjami przeciwpolskimi w Gdańsku Rada Naczelna OZN z oburzeniem potępia te wystąpienia i stwierdza, że naród polski zdecydowanie i energicznie poprze stanowisko, jakie rząd polski zajmie w tej sprawie”.

Dzisiaj ukaże się pierwszy dym nad kaplicą Sykstyńską

CITTA DEL VATICANO. Wczoraj rano o godz. 9 w kaplicy Paolińskiej kardynał-dziekan Świętego Kolegium kardynalskiego Grawite Pignatelli di Belmonto odprawił mszę świętą o natchnienie przez Ducha Świętego, po której wszyscy kardynałowie odmówili modlitwę „de eligendo Summe Pontifice”.

O godz. 4 po południu nastąpiło procesjonalne wstąpienie kardynałów do konklawe w asyście gwardii szlacheckiej i w obecności korpusu dyplomatycznego, akredytowanego przy Stolicy Apostolskiej.

Dziś o godz. 11,30 ukaże się po raz pierwszy dym ponad kaplicą Sykstyńską — t. zw. „sfumata”.

W części kaplicy Sykstyńskiej, oddalonej od ołtarza i oddzielonej kratą, znajduje się piecyk żelazny, w którym będą palone kartki oddawane podczas głosowania przez kardynałów. Obok stoi skrzynia drewniana, w której przygotowano wiory i torebki papierowe, w które będą wkładane kartki przed spalaniem.

Urządzenie prymitywne, a jednak tak ściśle związane z tradycją konklawe, gdyż,

Tezy Rady Naczelnej OZN

uchwalone zostały w trzecim dniu obrad Rady

WARSZAWA. Dnia 1 marca br., jako w trzecim dniu obrad Naczelnej Rady OZN, odbyło się pod przewodnictwem szefa Obozu gen. Stanisława Skwarczyńskiego plenarne posiedzenie, poświęcone dyskusji i uchwaleniu tez, przedstawionych przez poszczególne komisje zagadnieniowe.

Sprawozdanie w komisji uprzemysłowienia kraju złożył gen. Górecki, w komisji kolonialnej adw. W. Supiński, w komisji polityki zdrowia społecznego senator Stryjeński, w komisji planowego przygotowania sił fachowych prof. Czerny.

Po sprawozdaniach komisji zagadnieniowych wywiązała się dyskusja. W

dyskusji zabierał głos również obecny na plenarnym posiedzeniu Rady Naczelnej OZN min. Roman.

Poszczególne tezy będą drukowane kolejno w prasie Obozu, poczynając od dnia 3 marca br.

Ponadto powołano do życia komisję statutową Rady Naczelnej OZN w następującym składzie: sen. Dąbkowski Stefan, posł. Kudelska Stefania, poseł Lepecki Zbigniew, Matuszewska Maria, prezes Paschalski Franciszek, dyr. Stanisławski Wacław, pos. Szczepański Włodzimierz, sen. Kamiński Władysław, sen. Tomaszewicz Leopold, mjr. dypl. Galinat Edmund.

Minister spraw zagr. Włoch złożył hołd w krypcie pod Wieżą Srebrnych Dzwonów

KRAKÓW. Wczoraj o godzinie 10,30 zajeżdżał na dworzec krakowski specjalny pociąg z Białowięży, którym przybył minister spraw zagranicznych Włoch, hr. Ciano z małżonką oraz minister spraw zagr. Józef Beck z małżonką.

Na peronie dworca kolejowego, przybranego flagami o barwach państwowych Włoch i Polski, dostojnego gościa powitali przedstawiciele władz.

Z salonu recepcyjnego min. Ciano przeszedł wśród szpalery utworzonego przez członków kolonii włoskiej w mundurach faszystowskich, witany pozdrowieniami faszystowskim.

Wśród entuzjastycznych okrzyków na cześć Włoch orszak samochodów ruszył ulicami miasta na Wawel, gdzie przy dźwiękach „Giovinezzy” w towarzystwie min. Becka i generała Narbut-Luczyńskiego przeszedł przed frontem kompanii honorowej, po czym udał się wraz z otoczeniem do krypty pod Wieżą Srebrnych Dzwonów, gdzie po oddaniu hołdu pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego złożył u Jego trumny wspaniałą wieniec z liści drzew laurowych, przepasany wstęgami o barwach włoskich. W chwili składania wienca orkiestra odegrała polski hymn narodowy.

Nowy gabinet belgijski tworzy Soudan

BRUKSELA. Minister spraw zagranicznych w gabinecie Pierlot'a, Soudan, otrzymał od króla misję utworzenia nowego rządu.

Soudan jest Walonczykiem i członkiem stronnictwa socjalistycznego. Obecnie jest on członkiem Senatu. Soudan, który liczy 59 lat, był ministrem sprawiedliwości w pierwszym rządzie van Zeelanda oraz ministrem sprawiedliwości w gabinecie Jansona. Dotychczas Soudan nie odgrywał poważniejszej politycznej roli. Powierzenie mu misji utworzenia nowego gabinetu, wywołało w Brukseli pewną niespodziankę, gdyż ogółem liczone na powrót Spaaka.

115 tys. związków rozwiązano na terenie Austrii

WIEN. Według ogłoszonych ostatnio danych urzędowych rozwiązano dotąd na terenie Austrii 120 tys. związków i stowarzyszeń, z czego jedynie 5 tysięcy stowarzyszeń otrzymało zezwolenie na dalszą egzystencję. Przeważającą część rozwiązanych stowarzyszeń stanowiły związki wyznaniowe (katolickie), częściowo zaś stowarzyszenia o charakterze politycznym. Majątek rozwiązanych organizacji, sięgający w sumie setek milionów marek, skonfiskowany został przez władze partii narodowo-socjalistycznej.

Kwasem octowym i siarką otruli w bestialski sposób niemowlę

BIAŁA. Wielkie wzburzenie mieszkańców Bulowic pod Białą wywołał ponury mord, którego dopuścił się 18-letni Klemens Matusiak i jego 16-letni brat Władysław. Obaj korzystając z nieobecności domowników dostali się do mieszkania wdowy Katarzyny Wiczorkowej. Tutaj wlewili przemocą do ust śpiącego 3-miesięcznego niemowlęcia mieszanke kwasu octowego i siarki, po czym zbiegli. Dziecko po 3-godzinnych męczarniach zmarło. W czasie dochodzenia ustalono, że dwaj młodociani mordercy działali z namowy swojego starszego brata Józefa, który był ojcem dziecka i przez śmierć niemowlęcia

Po zwiedzeniu katedry wawelskiej hr. Ciano udał się na zwiedzanie zabytków miasta.

Podczas zwiedzania miasta wręczył gościom włoskim na dziedzińcu Bi-

blioteki Jagiellońskiej u stóp pomnika Kopernika szereg darów pamiątkowych. M. in. prezydent miasta wręczył p. hrabinie Eddie Ciano wielką skrzynię krakowską z Bronowic z cukrami.

W ostatniej chwili na konklawe

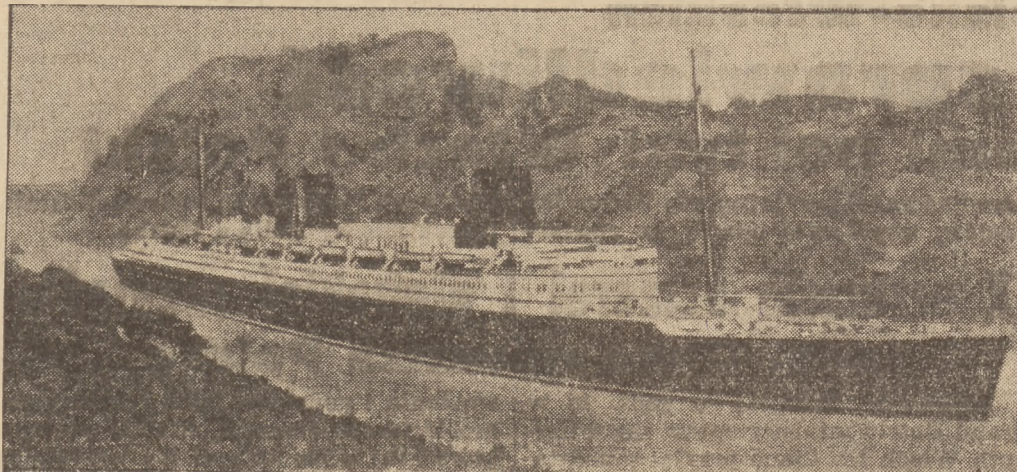
zdążyli 3 purpuraci z Bostonu, Rio de Janeiro i Buenos Aires

NEAPOL. Na pokładzie parowca „Neptunia” przybyli wczoraj rano do Neapolu kardynał arcybiskup Bostonu O'Connell, kardynał Corbello, arcybiskup Buenos Aires i kardynał Lema da Silveira, arcybiskup Rio de Janeiro.

Kardynałów powitał generał Gamera,

pierwszy adiutant następcy tronu, konsulowie Stanów Zjednoczonych, Brazylii i Argentyny oraz przedstawiciele władz i duchowieństwa. Kardynałowie niezwłocznie udali się w dalszą drogę do Rzymu.

Olbryzi transatlantyk w Kanale Panamskim

W tych dniach przebył Kanał Panamski największy statek, jaki kiedykolwiek znalazł się w Kanale. Był to transatlantyk „Bremen” w swej podróży dookoła świata. W służach odstęp między burtami motorowca, a ścianami kanału wynosił tylko centymetry, tak, że gdyby statek był nieco większy, nie mógłby przebyć Kanału. — Na zdjęciu „Bremen” u wjazdu do Kanału.

Wrzenie wśród Żydów palestyńskich

JEROZOLIMA. We wtorek o późnej godzinie w nocy uczestnicy konferencji przedstawicieli wszystkich odłamów społeczeństwa żydowskiego w Palestynie z wyjątkiem rewizjonistów, wydali odezwy, w której oświadczone, iż współpraca z rządem brytyjskim może stać się niemożliwa, jeżeli Wielka Brytania

będzie usiłowała stworzyć z Palestyny niezależne państwo. Konferencja odrzuciła wszelkie plany, dotyczące statutu mniejszościowego Żydów i zwraca się z wezwaniem do narodów angielskiego, amerykańskiego i do Ligi Narodów, domagając się dotrzymania poczynionych Żydom obietnic.

Pułk. Lindbergh sąsiadem księcia Windsoru

PARYŻ. Od 2-ich miesięcy znany lotnik amerykański płk. Lindbergh mieszka na Avenue de Bois de Boulogne w bezpośrednim sąsiedztwie Boulevard de Suchet, przy którym mieszka ks. Windsoru.

„Paris Midi”, podając ten szczegół,

donosi dalej, że płk. Lindbergh prowadzi życie niezwykle odosobnione oraz, że tylko jego najbliżsi przyjaciele znają jego adres. Zdaniem dziennika — płk. Lindbergh już na wiosnę zamierza zamieszkać na zamku, wynajętym dla niego przez jednego z przyjaciół słynnego lotnika na jednej z wysp w pobliżu wybrzeża bretońskiego w okolicy Morbihan. Płk. Lindbergh pragnie kontynuować tam swe studia biologiczne, którym już dawniej oddawał się we Francji wspólnie z lekarzem Carrelem.

Nie 50.000, lecz 15.000 zł

skradziono w Urzędzie Poczтовым w Gdyni

Śledztwo w sprawie kradzieży w Urzędzie Poczтовым w Gdyni trwa. Ostatecznie ustalono, że kradzież została popełniona przez 3 osobników, i że łupem ich padło nie 50 tys. zł, jak poprzednio przypuszczano, lecz tylko 15 tys. zł. Włamywacze zdołali zabrać jedynie 3 paczki banknotów i 3 worki biło-

nu. Resztę bilonu na sumę ok. 70.000 zł włamywacze pozostawili na miejscu, prawdopodobnie także ze względu na jego wagę.

Śledztwo dało już pewne wyniki, aresztowano m. in. dwóch podejrzanych o udział w kradzieży osobników ze Starogardu.

Tajemnica jachtu hiszpańskiego pod flagą Panamy

PARYŻ. Stojący na kotwicy w pobliżu Bordeaux luksusowy jacht „Vanadis”, należący do pewnego polityka hiszpańskiego, wzbudził czujność władz administracyjnych i sądowych departamentu Gironde. Według pogłosek na jachcie znajduje się cenny ładunek przedmiotów sztuki oraz klejnotów, wywiezionych z ambasady hiszpańskiej w Paryżu. Władze francuskie obawiają się, że jacht odpływie na pełne morze bez zawia-

domienia władz portowych. Władze portu w Bordeaux wydały zarządzenia, aby jacht „Vanadis”, który jeszcze przed kilku tygodniami nosił nazwę „Warrior” nie wypłynął niepostrzeżenie.

Dowódca jachtu, który pływa pod flagą Panamy, twierdzi, że należy on do pewnego towarzystwa belgijskiego. Istnieje jednak powód do mniemania, że stanowi on własność pewnego b. ministra republikańskiego rządu hiszpańskiego.

„Matin” zaznacza, że co noc na pokład jachtu przewożone są ładunki cennych

przedmiotów. Władze portu w Bordeaux wydały zarządzenia, aby jacht „Vanadis”, który jeszcze przed kilku tygodniami nosił nazwę „Warrior” nie wypłynął niepostrzeżenie.

10 lekarzy podpisało akt zgonu wdowy po Leninie

Śmierć wdowy po Leninie, Krupskiej wywołała w stolicy sowieckiej silne wrażenie, gdyż w latach 1935-36 — Krupskaja niejednokrotnie zwracała się do Stalina o zaprzestanie procesów politycznych przeciwko wybitnym opozycjonistom, powołując się na testament Leni-

Przebieg od **BOLU GŁOWY**
Dla dorosłych ze znakiem
KOWALSKINA
skorzy się również
PRZY PRZEZIEBIENIU
GRYPY: KATARZE 12759

Konferencja w sprawach młodzieżowych w Min. Spraw Wojsk.

WARSZAWA. W dniu 1 marca odbyła się u p. ministra spraw wojskowych gen. dyw. Kasprzyckiego konferencja w sprawie praktyk i prac terenowych młodzieży.

W konferencji wzięli udział młn. WR i OP prof. Świętosławski, dyr. P.U.W.F. gen. bryg. Sawicki i nac. kom. Legii Akademickiej płk. dypl. Tomaszewski.

Paderewski chory

NOWY JORK. Wtorkowy koncert Paderewskiego, w Madison Square Garden, który miał zainaugurować trzymiesięczne tournée po Ameryce Płn. został odwołany z powodu przeziębienia artysty, na rozkaz lekarzy.

„Wampir Łódz” skazany na karę śmierci

ŁÓDŹ. (ATE). Sąd Okręgowy w Łodzi po rozpatrzeniu sprawy potwornego zbrodniarza t. zw. „wampira Łódzi”, 53-l. wędrownego blacharza Ferdynanda Grüniga, po krótkiej naradzie wydał wyrok, mocą którego oskarżony Grünig został skazany na karę śmierci przez powieszenie. Oskarżony przyjął wyrok spokojnie.

Padł trupem obok martwego konia

WILNO. Niecodzienny wypadek wydarzył się onegdaj w nocy w Wilnie. Wskutek ślizgawicy upadł koń doręczkarza Dawidowicza, a padając uderzył głową o słup telegraficzny tak, że zdechł na miejscu. Przejęty tym wypadkiem właściciel konia, jedyne jego żywiciela, dostał silnego ataku sercowego i po kilkunastu sekundach zmarł.

100 okrętów wojennych Anglii w Gibraltarze

Do portu w Gibraltarze zawinęło ponad 100 jednostek angielskiej floty śródziemnomorskiej. Olbrzymią tą wojenną flotą morską dowodzi 12 admirałów, wśród których na czele znajduje się głównodowodzący flotą śródziemnomorską, admirał Dudley Pound i naczelny dowódca Home Fleet, admirał Charles Forbes.

Tajemnicze narady rządu Negrina

MADRYT. Rząd Negrina odbył w prowincji Alicante w miejscowości, której nie ujawniono, tajne posiedzenie, które zakończyło się wczoraj rano. Komunikat wydany po posiedzeniu stwierdza jedynie, iż Negrin poinformował swych kolegów o sytuacji i że następne zebranie czerwonego rządu odbędzie się w Madrycie.

Czerwone bomby zegarowe w Katalonii jeszcze działały

PERPIGNAN. Mieszkańcy Bourgnadame usłyszeli we wtorek późnym wieczorem kilkanaście silnych eksplozji i ujrzeli gęste kłęby dymu, unoszące się ponad Puigcerda. Wkrótce po tym dołączono się, iż eksplozje zniszczyły całkowicie znajdującą się w pobliżu Puigcerda cegielnię. Eksplozje były spowodowane przez pociski i bomby o mechanizmie zegarowym, pozostawione przez wojska czerwone w czasie odwrotu. Ofiar w ludziach nie było.

Z całego świata

BOSTON. Na jednej z głównych ulic miasta wykołoił się tramwaj, wpadając na drzewo na trotuarze. Czterech przechodniów i jeden z pasażerów został zabitych, rannych jest przeszło trzydziestu.

RZYM. Agencja Stefani donosi, iż z dniem 1 maja zostanie otwarta nowa linia lotnicza Rzym—Warszawa przez Budapeszt.

BERLIN. Dotychczasowy dowódca niemieckiego lotnictwa morskiego gen. Zander przeniesiony został w dniu wczorajszym w stan spoczynku.

SZANGHAJ. W dniu wczorajszym w centrum międzynarodowej koncesji, na Nanking Road eksplodowały 4 bomby. — Szkody są nieznaczne.

STUTTGART. W tutejszym obserwatorium astronomicznym, zanotowano wczoraj o godz. 12,33 silne trzęsienie ziemi.

nistycznej „wzajemnego wysyłania się na gilotynę”.

Akt zgonu Krupskiej podpisany został przez 10 wybitnych lekarzy sowieckich celem usunięcia wszelkich ewentualnych wątpliwości co do naturalnych powodów śmierci wdowy po Leninie.

Przegląd prasy

Stanowisko Polski w Europie.

W „Kurierze Porannym” czytamy:

„Niedawna wizyta w Warszawie ministra spraw zagranicznych Rzeszy Ribbentropa, wyrównanie naszych stosunków z Sowietami, obecne tak pod każdym względem sympatyczne odwiedziny ministra włoskiego Ciano, bliski przyjazd ministra spraw zagranicznych Rumunii, zapowiedzi prasy angielskiej o zaproszeniu do Londynu ministra Becka — wszystko to świadczy, że pozycja Polski na terenie międzynarodowym nie tylko nie osłabła, ale uległa w ostatnich czasach dalszemu wzmocnieniu. Tak dobrze rozumiana w Rzymie prawda, że nie można bez udziału Polski regulować w sposób trwały organizację pokoju w Europie, zaczyna coraz silniej utwierdzać się w świadomości europejskiej.”

Możemy — pisze „Kurier Poranny” — spokojnie i trzeźwo oceniać rzeczywistość, nie uciekając się do objawów odruchowych i nieprzemyślanych, które ktoś trzeci mógłby dla siebie wykorzystać. Jest to tym konieczniejsze, że żyjemy w czasach wzrastającej we wszystkich krajach dyscypliny wewnętrznej, która staje się jednym z współczynników siły poszczególnych państw. Dyscyplina ta jest również nakazem życia polskiego.

To jednak nie omyłka.

„Wieczór Warszawski” określa jako omyłkę przypisanie przez szefa O. Z. N. gen. Skwarczyńskiego ostatnich demonstracji młodzieży na ulicach Warszawy przeciw polskiej polityce zagranicznej, ukrytej, a stojącej poza młodzieżą reżyserii. Na to należący organ OZN „Gazeta Polska” odpowiada jak następuje:

„Wbrew tym sugestiom należy stwierdzić, że gen. Skwarczyński oświecił właśnie istotę rzeczy, gdy chodzi o rolę młodzieży. Sytuacja dzisiaj wygląda bowiem tak, że patriotyczne i dobre instynkty młodzieży są przez niesumienne reżyserstwo partyjnych stale nadużywane i kierowane na fałszywe tory. Jedynie słusne jest więc stanowisko, które odrębnie traktuje samą młodzież, a odrębnie partyjny czynnik zorganizowanych na nią wpływów.”

GRYPA

Minister przemysłu i handlu, p. Antoni Roman, dwukrotnie w czasie ostatniej dyskusji budżetowej podkreślił wagę i znaczenie należytej organizacji polskiego stanu średniego. Raz uczynił to 18 lutego na posiedzeniu senackiej komisji budżetowej, drugi raz 22 lutego na plenum Sejmu.

Zagadnienie stanu średniego wysunięte zostało tym samym na pierwszy plan i otrzymało wszelkie cechy aktualności. Jest to tym bardziej godne uwagi, że w dziejach ostatnich dwu stuleci w Polsce stan średni nie odegrał tej roli, jaką zdobył sobie na zachodzie Europy, to też organizacja i rozwój naszego stanu średniego — opartego głównie o średnie zakłady przemysłowe, o średni handel detaliczny oraz o średnie rzemiosło — dotychczas bardzo szwankuje. Wagę tego zagadnienia zwiększa zresztą fakt, że elementy polskie w obrębie tego stanu średniego, jaki wytworzył się u nas w erze przedrozbiorowej i w okresie niewoli, odgrywały nikłą rolę wobec przewagi elementów obcych, a zwłaszcza żydowskich.

To też słusznie min. Roman widzi w powstaniu i rozrastaniu się polskiego stanu średniego spełnienie czterech zasadniczych postulatów naszej gospodarki, a mianowicie: 1) u n a r o d o w i e n i e przedsiębiorczości, 2) walkę z bezrobociem, 3) tworzenie racjonalnych dostaw obronnych w razie wojny, 4) tworzenie odpowiednich warunków dla powstawania wielkiej wytwórczości.

Na czoło wybija się tu oczywiście pierwszy z tych czterech zasadniczych postulatów.

Rząd polski ma dostateczne środki aby polska дума narodowa nie była prowokowana

Niektóre pisma partyjne starają się czytelnie tłumaczyć opacznie ostatnią mowę szefa Obozu Zjednoczenia Narodowego, zwróconą przeciw awanturze młodzieży akademickiej w Warszawie. Wobec tego dobrze będzie, jeśli opinia publiczna na podstawie ogłoszeń prasowych w tej sprawie wyrobi sobie należyte zdanie.

„Gazeta Polska” pisze: „Rząd Rzplitej zagadnieniom Gdańska poświęca **jak największą uwagę**, albowiem stanowi ono poważny problem w całokształcie polskiej polityki. W sprawie incydentów

wśród młodzieży w Gdańsku władze polskie poczyniły natychmiast właściwe kroki, by zapewnić studentom polskim możliwość spokojnego i niczym nie zakłócanego odbywania studiów. **Rząd polski rozporządza dostatecznymi środkami, aby polska дума narodowa nie była prowokowana.**”

W nawiązaniu do wystąpień młodzieży, zwraca uwagę:

„Młodzież, która dba o prestiż i potęgę Państwa Polskiego, musi sobie uświadomić, że należyta ochrona praw i honoru polskie-

Po uznaniu rządu gen. Franco przez Francję

Francuski min. spr. wewn. Sarraut (trzeci od prawej str.) odczytuje w Izbie uchwałę rady ministrów o uznaniu rządu w Burgos.

Całkowite zniesienie uboju rytualnego w r. 1942

Komisja Administracyjno-Samorządowa Sejmu uchwaliła po dłuższej dyskusji nowelę ustawy o uboju zwierząt gospodarskich w rzeźniach. Uchwalona przez Komisję nowela wprowadza stopniowe znoszenie uboju rytualnego w ciągu lat czterech. Odnośne przepisy noweli brzmią:

Minister Rolnictwa w porozumieniu z ministrem Spraw Wewnętrznych wyznacza będzie w drodze zarządzeń do dnia 31 grudnia 1942 r. maksymalne roczne ilości zwierząt (w kg żywej wagi), któ-

rych ubój może być dokonany w sposób zwyczajowo przyjęty przez niektóre grupy ludności, przy czym ilości te w r. 1939 nie mogą przekraczać rozmiarów uboju dokonanego w 1938 r. W następnych latach ilości te corocznie będą się zmniejszały.

Z dniem 31 grudnia 1942 r. zakazuje się całkowite dokonywanie uboju rytualnego.

Ubój rytualny nie może być wprowadzony w tych miejscowościach, w których nie stosowano go dotychczas.

spodarującego”.

To przygotowanie musi poprzedzić wyrugowanie z naszej rzeczywistości przeszkód. A stanowią ją: dyle-

tantyzm i niefachowość. Musimy — domaga się min. Roman — „wypowiedzieć stanowczą walkę wszelkiemu dyletantyzmowi i niefachowości, a w związku z tym skończyć z usadawianiem u góry najróżniejszych „strohmanów”, będących niekiedy parawanem dla poczynań, nie mających nic wspólnego z założeniami polskiej gospodarczej polityki narodowej”.

To oczyszczenie przedpola jest nieodzowne, jeśli mamy przygotować teren dla polskiego „człowieka gospodarującego”.

A utorować mu możemy drogę do rozwoju przez „podnoszenie walorów fachowych zarówno świeżych, zdrowych rzeszy ludu wiejskiego, jak też mieszkańców miast, garnących się do handlu i przemysłu”. Bo tylko takie cechy, jak „obowiązkowość, wydajność pracy indywidualnej i zbiorowej oraz wysoki stopień pracowitości są bezwzględnie warunkiem naszej narodowej polityki gospodarczej”.

Polski stan średni, jego organizacja i rozwój, stanowią wielki problem, który musimy rozwiązać. Mamy tu do odrobienia wielkie zaległości, do pokonania bardzo poważnych trudności. Pokonać je możemy tylko wtedy, gdy rozwiążemy „problem człowieka gospodarującego”, tj. gdy we wszystkie dziedziny naszego życia gospodarczego wmaszeruje zastęp ludzi, odpowiednio przygotowanych, uzbrojonych fachowością, pracowitością i obowiązkowością.

go, spoczywa w rękach Rządu, a nie manifestantów ulicznych.”

„Kurier Poranny”, zajmując w tej sprawie podobne stanowisko, konkluduje:

„I dlatego czas najwyższy, by koła, które pod wpływem pierwszego impulsu dały się porwać do niewłaściwych wystąpień — zrozumiały, że: 1) polityka nie jest nigdy rezultatem impulsów i odruchów, ale tworzy zawsze zwartą i jedną całość, realizowaną świadomie i planowo przez powołane do tego i odpowiedzialne za nią czynniki; 2) wszelkie nieprzemyślane odruchy właśnie w ostatnich dniach realizują **najtajniejsze marzenia wrogich nam wszystkich sił.**”

Wreszcie „Czas”, zwalczający zresztą Obóz Zjednoczenia Narodowego, stwierdza co następuje:

„Poważnych problemów politycznych nie rozwiązuje się oczywiście w drodze demonstracji ulicznych. Tak samo chwila, kiedy rząd zmuszony jest stanąć w obronie pogwałconych interesów polskich i obrażonych uczuć naszego narodu, nie jest najszybszym wybawieniem dla manifestowania swego wrogości stanowiska w stosunku do rządu względnie w stosunku do tego czy innego ministra. Toteż każdy, komu pomyslna likwidacja wypadków gdańskich leży na sercu, kto pragnie by nasze interesy w Wolnym Mieście zostały należycie obronione, powinien zdobyć się na zimną krew i spokój oraz innych do tego nakłaniać.

Słusznie twierdziła onegdaj „Gazeta Polska”, że rząd Rzeczypospolitej dysponuje dostatecznymi środkami, by wymóc uwzględnienie słusznych naszych postulatów. Z tego zdają sobie sprawę również w Niemczech. Z powodu awantur studentów gdańskich Rzesza nie zerwie polityki zainaugurowanej pięć lat temu, która jej dała poważne korzyści i na której utrzymaniu jej nadal zależy. **Rząd polski ma więc w swoim ręku dostatecznie silne atuty, by sprawę ostatnich wypadków gdańskich należycie rozstrząsać.** Opinia polska nie powinna mu w tym zadaniu przeszkadzać.

We wszelkich tego rodzaju rozgrywkach wygrywa ten, kto potrafi utrzymać spokój i zimną krew. Opanowana postawa ze strony społeczeństwa polskiego jest tym bardziej konieczna, że rzeczywistość istniejąca pewne międzynarodowe czynniki, którym może zależeć dla ich własnych nie z racją stanu Polski nie mających wspólnego interesów, na rozsiewaniu roszczeń, na męczeniu międzynarodowych stosunków, i którym w szczególności spokój na granicy polsko-niemieckiej nie daje spać.

Polscy należy się ze strony Wolnego Miasta zadośćuczynienie, nasi studenci muszą mieć w Wolnym Mieście osobiste bezpieczeństwo i możliwość spokojnego odbywania swych studiów. **Wszystko to są postulaty najzupełniej słuszne, za którymi stoi zwarta opinia całego narodu i których uwzględnienie nasza polityka będzie musiała użyć.** Tego mamy prawo do jej kierownictwa się domagać. Ale jednocześnie nie wolno nam stawiać jemu w poprzek drogi. **Bo takim postępowaniem nie oddajemy sprawie polskiej usługi.**”

Te odgłosy chyba dobitnie tłumaczą ostrą ton przemówienia szefa O. Z. N. gen. Skwarczyńskiego, potępiającego robotę pewnych kół w kraju przeciw naszej polityce zagranicznej.

O czym się mówi:

Według Zachodniej Agencji Prasowej w miejscowości Kisiny, powiat działowski partia młodo-niemiecka posiada następujących członków organizacji: Jabłonowski, Kanigarski, Falkowski, Bartnik, Górka, Wypych, Robuczek, Jezusek, Lipa, Umierski, Rymanowski, Sitko, Jakucki, Krawulicki. Wśród takiego to elementu „niemieckiego” mniejszość niemiecka rozwija swą działalność na różnych terenach.

W opisywanym wyżej wypadku trzeba zapytać, czy Jungdeutsche Partei jest w porządku ze statutem.

Albert v. der Goltz, właściciel majątku Czajcze w pow. wyrzyskim na jednym z zebrani niemieckich wzywał, by Niemcy wstrzymywali się od emigracji, gdyż ziemia, na której przebywają teraz — jest także niemiecka. W związku z tą wypowiedzią około 300 rolników z okolicznych miejscowości udało się wozami i rowerami do rezydencji p. Goltza, oświadczając mu w grzeczny, ale stanowczy sposób, że nie pozwolą na prowokowanie uczuć narodowych polskich. Po odśpiewaniu hymnu narodowego zebrani rozjechali się spokojnie do domów. Obecna policja nie miała powodu do interwencji.

Stan średni

Na konieczność aktywizacji elementu polskiego w gospodarce zwróciła baczna uwagę deklaracja ideowa Obozu Zjednoczenia Narodowego. Stała ona na stanowisku, że „wzmocnienie naszego życia gospodarczego miast oraz przemysłu, handlu i rzemiosła muszą umożliwić części ludności wiejskiej odpiływ ze wsi i znalezienie warsztatów pracy i środków egzystencji”. Stwierdziła dalej deklaracja, że „rozwój miast, intensyfikacja życia miejskiego, rozwój rzemiosła, przemysłu i handlu polskiego, nie tylko umożliwią odpiływ nadmiaru ludności ze wsi, ale również w sposób wybitny przyczynią się do likwidacji tak dotkliwego bezrobocia”.

To też omawiając na plenum Sejmu zagadnienia gospodarcze, minister przemysłu i handlu domagał się intensywnej realizacji powyższych programowych założeń O. Z. N., gdyż wprowadzając je „stopniowo i konsekwentnie w czyn uzyskamy właściwą strukturę narodowościową we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego”, przyczynimy się do „wzmocnienia elementu rodzimego w procesach gospodarczych”.

Któż to jednak ma uczynić? czy mamy dla tej pracy odpowiedzialnych ludzi?

Oto ważne pytanie, które stawia polskiemu społeczeństwu minister przemysłu i handlu.

Wyłania się tu — by użyć określenia min. Romana — „problem człowieka gospodarującego”, chodzi o — „przygotowanie polskiego człowieka go-

„Problem hodowli koni Wielkiego Pomorza”

Referat naczelnika Szczepskiego na konferencji w Pomorskiej Izbie Rolniczej

W obecnych pracach Pomorskiej Izby Rolniczej szczególnie ożywiona działalność prowadzi inspektorat hodowli koni, którego najpilniejszym zadaniem jest nakreślenie szczegółowego programu na najbliższe pięć lat. Konferencja, poświęcona aktualnym zagadnieniom hodowli koni na terenie Pomorza odbyła się przy udziale przedstawicieli ministerstwa spraw woj-skowych, ministerstwa rolnictwa i ref. rol., dowództwa okręgu korpusu w Toruniu, urzędu wojewódzkiego pomorskiego, rejonowych inspektorów koni DOK, kierowników Państw. Stad Ogierów w Starogardzie i Łącku, delegatów Związku Hodowców Konia Szlachetnego, Pomorskiego Tow. Hodowców Konia Zimnokrwistego i in.

Obradom przewodniczył prezes Pomorskiej Izby Rolniczej p. J. Donimirski.

Na wstępie naczelnik wydziału Pomorskiej Izby Rolniczej p. Szczepski wygłosił obszerny referat p. t. „Problem hodowli koni Wielkiego Pomorza”, w którym zobrazował stan i potrzeby hodowli koni z punktu widzenia wojskowego i gospodarczego. Na tle referatu rozwinęła się ożywiona dyskusja, w której przedstawiciele wojska podkreślili konieczność wzmocnienia wysiłków w kierunku podniesienia ilościowego i jakościowego pogłowia klaczy oraz intensywniejszego żywienia przychowku i niewyprowadzania dobrych klaczy na targach remontowych. P. inż. Pruski omawiał możliwości tworzenia powiatowych kół hodowców koni, potrzeby terenu w dziedzinie chowu ciężkiego konia pociągowego, jak również sprawę ewtl. fuzji związków hodowców koni na Pomorzu oraz kwestię pożądanego typów ogierów szlachetnych półkrwi.

Konferencja ustaliła wytyczne programu prac nad podniesieniem hodowli koni na Pomorzu oraz przekazała specjalnej komisji sprawę reorganizacji kierunku hodo-

wlanego, organizacji powiatowych kół hodowców koni i zleciła jej przekształcenie istniejących związków hodowców koni rasowych w jeden związek terenowy oraz opracowanie szczegółowego planu pracy w dziedzinie hodowli koni na najbliższe 5 lat.

Sprawy te opracowane być mają w terminie do 1. 8. br.

Obrady przyczyniły się do wyświetlenia szeregu aktualnych zagadnień w dziedzinie hodowli koni na Pomorzu i jej kierunków hodowlanych.

Przed kupnem

HERBATY

proszę się przekonać o niskich cenach moich aromatycznych gatunków.

B. Hozakowski, Toruń, Mostowa 28. Telefon 2181. (1330)

Ponad 8.000 nowych izb szkolnych powstanie w tym roku

Opracowany przez okręgi szkolne Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych plan rozpoczęcia, kontynuowania względnie wykończenia budowy szkół powszechnych, obejmuje ogółem 8.248 nowych izb. Największa ilość izb powstanie na terenie okręgu szkolnego lwowskiego — 2.075, dalej krakowskiego — 1.869, brzeskiego — 929, wołyńskiego — 886, warszawskiego — 666, lubelskiego — 589, pomorskiego — 474, poznańskiego — 436 i wileńskiego 324. Z zestawienia wyłączony jest Śląsk, który budowę nowych izb pokrywa z własnego skarbu.

Szynki polskie zdobywają Indie Holenderskie

Z Indii Holenderskich nadeszło do Polski z końcem ubiegłego roku pierwsze zamówienie na szynki polskie i inne przetwory mięsne. Odbiorcy tamtejsi, zadowoleni z jakości polskich wyrobów, udzielili dalszych znacznych zamówień.

W sprawie pomnika Drzymały

Powiatowy komitet uczczenia pamięci M. Drzymały informuje, że z wiosną br. rozpocznie się budowa pomnika Wielkiego Polaka w Podgrodzicach (Wielkopolska). Obecnie przystąpiono do czynności przygotowawczych, związanych z postawieniem pomnika.

Projekt, opracowany przez artystę-biografa prof. Rożka, został już zaakceptowany przez komisję artystów Komitetu Wojewódzkiego. Równocześnie komisja finansowa przystąpiła do opracowania projektu zbiórki środków pieniężnych.

Wiadomości gospodarcze

Znaczny wzrost popytu na owoce i warzywa w C. O. P.

W związku z uroczomieniem zakładów owocowo-przetwórczych w Dwikozach pod Sandomierzem i stale rosnącą rozbudową Centralnego Okręgu Przemysłowego, nastąpił bardzo znaczny wzrost popytu na owoce i warzywa, co skłoniło większość mieszkańców wsi, położonych w nizinie nadwiślańskiej, do porzucenia uprawy zbóż i przejścia na gospodarkę bardziej dochodową, warzywniczo-sadowniczą. W pobliżu Sandomierza powstają nowe, względnie są rozszerzane już istniejące ogrody warzywnicze i sady.

W poszukiwaniu pionierów radiofonizacji kraju

Spółeczny Komitet Radiofonizacji Kraju poszukuje z terenu wszystkich powiatów i miast całej Polski, młodych, energicznych ludzi, którzyby chcieli bezinteresownie poświęcić wolny czas na propagandę radiofonizacji swoich miast i powiatów.

Wybrani kandydaci powołani zostaną na specjalny kurs organizacyjno-propagandowy do Warszawy, Lwowa, Poznania lub Krakowa, po ukończeniu którego, jako prelegenci i instruktorzy prowadzić będą akcję radiofonizacyjną.

Informacji udzielają oraz przyjmują zgłoszenia wszystkie Społeczne Komitety Radiofonizacji Kraju oraz rozgłosnie Polskiego Radia.

Węgiel i pończochy dla Sowietów

Jedną z poważnych pozycji eksportowych do Sowietów, ustalonych w umowie, zawartej w Moskwie w dn. 19 bm. — jest wywóz węgla. Jak slychać, wywożony będzie głównie węgiel z zagłębia Karwińskiego. Wartość rocznego eksportu węgla polskiego do Sowietów — przekroczy 15 milionów zł. W układzie przewidziano też pewne kontyngenty na wywóz wyrobów trykotażowych, a w tej liczbie pończoch, które Sowiety dotychczas sprowadzały z obszaru sudeckiego.

Udzielenie przez Sowietów pierwszych zamówień stanie się aktualne z chwilą wprowadzenia w życie umów moskiewskich, co ma nastąpić do połowy bieżącego miesiąca. Do tego czasu oczekiwany jest przyjazd do Warszawy nowego przedstawiciela handlowego Sowietów, który ma kierować akcją udzielania zamówień przemysłowi polskiemu.

Pierwsza wielka huta aluminium w Polsce

Pod Sandomierzem, w Centralnym Okręgu Przemysłowym, powstaje pierwsza w Polsce wielka huta aluminium. Przedsiębiorstwo, powołujące do życia ten nowy dział produkcji przemysłowej w Polsce, zostało zorganizowane jako spółka akcyjna z kapitałem zakładowym w wysokości 7 milionów złotych.

Zwycięstwa polskich tenisistów na turnieju w Monte Carlo

NICEA. W Monte Carlo rozpoczął się w poniedziałek międzynarodowy turniej tenisowy z udziałem Polaków **Baworowskiego, Tłoczyńskiego i Hebda**. W pierwszym dniu turnieju tenisistów polscy odnieśli szereg zwycięstw.

Baworowski pokonał Crawforda 6:2, 6:1, Tłoczyński wygrał z Redlem 3:6, 6:3, 6:3, Hebda pokonał Nystroma 6:4, 4:6, 6:1. W grze podwójnej o nagrodę Butler Trophy para Tłoczyński-Baworowski wygrała z Medecin-Noghes (Monaco).

Wyścigi i zawody konne w Sopotach

Program odbywających się corocznie w Sopotach zawodów i wyścigów konnych został rozszerzony. W roku bieżącym odbędą się bowiem nie trzy, a cztery dni wyścigów i to w dniach 16, 19, 23 lipca oraz 6 sierpnia.

Turniej hipiczny rozegrany będzie 9—11 czerwca łączności czasowej z tradycyjnym turniejem międzynarodowym w Warszawie.

Przypomnieć trzeba, że w roku ub. najsilniejszym zespołem turnieju byli Polacy (4 zwycięstwa), a jeden z naszych jeźdźców por. Pohorecki trzema zwycięstwami zajął pierwsze miejsce wśród wszystkich jeźdźców turnieju sopockiego.

Przed indywidualnymi mistrzostwami Pomorza seniorów w boksie

Wydział sportowy P. O. Z. B. komunikuje, że wobec decyzji wydziału sport. P. Z. B. zakazującej dopuszczenia do indywidualnych mistrzostw Pomorza seniorów zawodników — młodzików, którzy nie startowali w indywidualnych mistrzostwach młodzików z powodu nie odbycia się, oraz ze względu na trudności urołopowe, zmienia się zarządzenie w ten sposób, że powyższe zawody odbędą się w trzech seriach t. j.:

a) ćwierćfinały 4 marca 1939 r. o godzinie 19.30; b) półfinały 5 marca 1939 r. o godzinie 12.00; c) finały 5 marca 1939 r. o godz. 20.00.

Badanie lekarskie i waga odbędą się: a) przed ćwierćfinałami od godz. 16.30—18.30;

b) przed półfinałami od godz. 10.00—11.30; c) przed finałami od godz. 18.30—19.30.

Losowanie par odbędzie się w sobotę o godz. 18.30 — po zakończeniu badania lekarskiego i wagi.

Zbiórka kierowników drużyn w dniu 4 marca b. r. przesuwają się na godz. 18-tą w kancelarii Okręgowego Ośrodka W. F.

W nieprzekraczalnym terminie do dnia 2 marca b. r. podadzą kluby do Wydz. Sport. POM. OZB. dokładną godzinę przyjazdu drużyn do Torunia i na jaki dworzec. Ze względu na bliską odległość z dworca do hali sportowej oraz ze względów organizacyjnych, wskazanym byłoby przyjazd drużyn na dworzec Toruń-Miasto.

Najbliższe międzypaństwowe mecze naszych bokserów

Spotkanie pięściarskie Polska—Lotwa odbędzie się 12 marca w Rydze. Tegoroczny dzień reprezentacji Polski walczyć będzie z Finlandią we Lwowie.

Dnia 19 marca w Poznaniu odbędą się mecze Polska—Włochy;

dnia 14 marca w Równym rozegrany będzie mecz Helsinki—Równe;

dnia 21 marca Warszawa—Rzym w Warszawie;

dnia 13 marca reprezentacja Polski w drodze powrotnej z Lotwy rozegra spotkanie w Wilnie z reprezentacją Wilna.

Na niektóre mecze zostały już ustalone

reprezentacyjne składy Polski a mianowicie:

na mecz z Lotwą: Jasiński, Sobkowiak, Skatecki, Kowalski, Jarecki, Szułczyński, Klimecki i Białkowski;

na mecz z Finlandią: Rotholc, Koziółsk, Czortek, Chrostek, Kolczyński, Pisarski, Szymura i Łukowski;

na mecz z Włochami: Jasiński, Koziółsk, Czortek, Kowalski, Kolczyński, Pisarski, Szymura, Białkowski wzgl. Łukowski.

Drużynie polskiej na mecz z Lotwą towarzyszyć będą pp. Szuszczyński i Szydio.

Hokejowe mistrzostwa Polski w Katowicach

Warszawianka pokonała Czarnych — Polonia wygrała walkow. z A. Z. S.

We wtorek na lodowisku katowickim odbyły się ostatnie mecze hokejowe o mistrzostwo Polski w grupach eliminacyjnych. Oba spotkania wygrały drużyny stołeczne. Warszawianka pokonała Czarnych ze Lwowa 6:1 (1:0, 2:0 3:1), a Polonia stołeczna wygrała walkowerem z poznańskim AZS z powodu nie stawienia się poznańskich akademików.

Mecz Warszawianka-Czarni wygrała drużyna stołeczna jedynie dzięki słabemu bramkarzowi Czarnych Łukasiewiczowi. Przebieg meczu wykazał nieznaczna przewagę Warszawianki w pierwszych dwóch tercjach, natomiast w trzeciej fazie gry górowali raczej Czarni, ale ich słaby bramkarz kapitulował przed każdym strzałem i tej okolicz-

Polacy wśród najlepszych lekkoatletów świata

BERLIN. W tygodniku niemieckim „Der Leichtathlet” opublikowana została przez p. Borowika lista najlepszych wyników lekkoatletycznych na świecie w sezonie 1938 r. Ciekawe dane z tej listy notujemy.

W biegu na 800 m otwiera listę Anglik Wooderson z wynikiem 1:48,4 min., 2) Harbig (Niemcy) 1:50,6 m., 3) Lanzi (Włochy) 1:50,7, 4) Woodruff (St. Zjedn.) 1:51,3 min.

W konkurencji tej najlepszy wynik polski — Gassowskiego znajduje się na 13-y miejscu z czasem 1:52,6 min.

W biegu na 1500 m pierwsze miejsce okupuje również Wooderson 3:48,8 min., 2) Fenske (St. Zjedn.) 3:49,4, 3) Mostert (Belgia) 3:50 min., 4) Hartikka (Finl.) 3:52 min. Najlepszy Polak — Staniszewski znajduje się na 20-tym miejscu z wynikiem 3:54,2 m.

W biegu na 5000 m listę najlepszych wyników otwiera Finn Maeki — 14:26,3 min., 2) Jonsson (Szwecja) 14:27,4 min., 3) Pekuri (Finl.) 14:27,4 min., 4) Salminen (Finl.) 14:28,4 min., 5) Lehtinen (Finl.) 14:30,2 min., 6) Szabo (Węgry) 14:35,6 min. Najlepszy z Polaków — Noji zajmuje 16-te miejsce z wynikiem 14:46,6, następnie Kusociński na 41-y miejscu 14:56,2 min., wreszcie Soldan na 49-tym miejscu — 15:01,8 min.

W biegu na 10.000 m. otwiera listę również Finn Maeki z czasem 30:02,0 min., 2) Salminen (Finl.) 30:13,4, 3) Pekuri (Finl.) 30:14 min., 4) Laihoranta (Finl.) 30:35,2 min., 5) Tamila (Finl.) 30:42,8, 6) Askola (Finl.) 30:48,8 min., 7) Beviaqua (Włochy) 30:53,2 min. Najlepszy Polak — Noji sklasyfikowany jest na 19-tym miejscu z wynikiem 31:17,4 min., na 22-gim miejscu Marynowski 31:22 min., na 31-y miejscu Wirkus 31:45 min.

Schroniska dla turystów wodnych wybudowane będą nad Brdą

Jedną z bolączek ruchu turystycznego na szlaku Brdy pomiędzy Charyzkowem i Bydgoszczą był brak schronisk dla turystów wodnych. Musieli oni niejednokrotnie nawet w niepogodę nocować w lesie i pod gołym niebem.

Szczególnie utyskiwano na to cudzoziemcy, którzy w ostatnim czasie bardzo licznie pojawiali się na tej drodze wodnej. Ztu temu postanowiono zaradzić przez wybudowanie kilkunastu schronisk na wzór schronisk, istniejących w górach.

Będą to niewielkie drewniane domki o dwu izbach mieszkalnych i kuchni. Przyłączyć do nich ma szopa na przechowanie kajaków. Schroniska te będą pod nadzorem najbliższych leśnictw, a w zimie będą szczelnie zamykane. Wewnątrz izb mieszkalnych mają być urządzone pryzce.

Niewątpliwie inowację tę przyjął turysta z prawdziwym zadowoleniem.

ności zawdzięcza Warszawianka zdobycie tytułu bramek. Punkty dla Warszawianki zdobyli Kanadyjczyk Zapotoczny (5) i Przedpolski (1), a dla Czarnych Pszczółkowski.

Gdańsk

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
„GAZETY GDAŃSKIEJ” GDAŃSK,
Rynek Kaszubski 21, tel. 214-94.

Dziś — Czwartek **2** marca
Heleny
Jutro — Piątek **3** marca
Kunegundy

DYŻURY LEKARZY

Dyżur nocny w dniu 2 bm. pełnia:

W Gdańsku: dr. Eltze, Kohlenmarkt 31, tel. 22685 i dr. Preussowa, Holzmarkt 18, tel. 25805.

We Wrzeszczu: dr. Doerffer, Adolf Hitlerstrasse 44, tel. 41420.

W Sopocie: dr. Schlakowski, Viktoriastrasse 1, tel. 51995.

Z TOWARZYSTW

— Zebranie oddziału pracowników kolejowych Z. Z. P. Z. P. w Gdańsku odbędzie się w sobotę, 4 bm. o godz. 19 w Domu Polskim przy ul. Wallgasse.

— Zebranie filii Gminy Polskiej Związku Polaków w Nowym Dworze odbędzie się w sobotę, 4 bm. o godz. 18 w poczekalni dworcowej P. K. P.

Notatki kronikarza

— Znalezione: 8 dłużyc po 10—20 m długich o średnicy 25—40 cm, książeczkę zeglarską na nazwisko: Harold Maass, żagiel, ciemny płaszcz męski i kapelusz, parę czarnych damskich rękawiczek skórkowych, torbę z brezentu z czasopismami i pół paczki tytoniu.

PRZELADUNEK KOLEJOWY W PORTACH

POLSKICH

w dniu 28 lutego 1939 r.

Eksport

Ładunek	Gdańsk ton	Gdynia ton
Węgiel	15076	22704
Zboże	1853	75
Cukier	—	—
Drewno	2285	1110
Żelazo	275	1440
Nafta i t. p.	46	135
Drobnica	2483	1597
Różne	—	—

Import

Ładunek	Gdańsk ton	Gdynia ton
Ruda	—	1055
Żelazo	—	1700
Nawozy sztuczne	—	—
Ryż	—	—
Bawełna	—	600
Żelazo	—	150
Drobnica	509	1845

STAN WODY W WIŚLE

Miejscowość	Woda średnia	Stan wody dnia 27. II.	28. II.
Kraków	—1.84	—2.87	—2.82
Zawichost	—1.47	—1.58	—1.58
Warezawa	—1.62	—1.38	—1.35
Płock	—1.27	—1.56	—1.54
	Woda średnia	Stan wody dnia 28. II.	1. III.
Toruń	—1.37	1.96	1.94
Łódź	—1.37	2.00	1.97
Chełmno	—1.28	1.86	1.82
Grudziądz	—1.44	2.11	2.07
Kurzębrak	—1.85	2.30	2.24
Pleko	—0.90	1.78	1.70
Tczew	—0.82	1.93	1.84
Danziger Haupt	—3.60	3.98	3.92
Winłage	—2.96	2.50	2.43

Zmiany w rozkładzie jazdy kolejowej

Wobec słabego zapełnienia kasuje się wzgl. ogranicza się z dniem 1 marca 1939 r. bieg szeregu pociągów pasażerskich na poszczególnych liniach okręgu DOKP Toruń, a mianowicie:

1. Na linii Toruń Główny—Gdynia—Strzebielino:

a) kasuje się pociągi:

Pośp. nr. 401 i 402 komunikacji Warszawa—Toruń—Gdynia na całym przebiegu.

Pośp. nr. 103 i 104 komunikacji Tczew—Gdańsk łącznik od poc. 401. i do pociągu 402.

Podmiejski nr. 5033 i 5038 komunikacji Gdańsk—Sopoty.

Pasażerski nr. 125 komunikacji Królewiec—Wejherowo i poc. 126 komunikacji Wejherowo—Gdańsk, kasuje się tylko na odcinku Gdynia—Wejherowo.

b) Wstrzymuje się bieg w niedziele i święta:

Poc. nr. 4424, 4425, 4430 i 4431 Gdańsk—Pruszcz—Gdańsk.

Poc. nr. 4931 i 4934 Gdańsk—Sopoty—Gdańsk.

Poc. nr. 135 i 136 Gdańsk—Gdynia—Gdańsk.

Poc. nr. 5521 i 5524 Gdynia—Wejherowo—Gdynia.

Poc. nr. 127 i 132 komunikacji Gdańsk—Wejherowo wstrzymuje się bieg tylko na odcinku Gdynia—Wejherowo.

Poc. nr. 5523 i 5530 komunikacji Gdynia—Wejherowo.

Poc. nr. 5525 i 5532 komunikacji Gdynia—Wejherowo.

Poc. nr. 5527 i 5534 komunikacji Gdynia—Gościcino ogranicza się na całym przebiegu.

Poc. nr. 5535 i 5538 komunikacji Gdynia—Strzebielino ogranicza się bieg tylko na odcinku Wejherowo—Strzebielino.

2. Na linii Marienburg—Tczew—Chojnice: a) kasuje się pociągi nr. 727 i 728 komunikacji Tczew—Starogard; b) wstrzymuje się bieg w niedziele i święta poc. nr. 733 i 736 komunikacji Czarna Woda—Chojnice.

3. Na linii Tiegenhof—Simonsdorf: kasuje się pociągi nr. 4325 i 4326 komunikacji Tiegenhof—Simonsdorf.

4. Kasuje się poc. pośp. nr. 603 i 604 komunikacji Warszawa—Laskowice. Wagon bezpośredni komunikacji Sopoty—Gdańsk—Warszawa będzie kursował w poc. 403 i 404.

5. Na linii Pszczółki—Kościerzyna wstrzymuje się w niedziele i święta bieg poc. nr. 1921 i 1924 komunikacji Pszczółki—Kościerzyna.

6. Pociąg wycieczkowy nr. 3623 i 3624 komunikacji Gdańsk—Kokoszkę i kursował po raz ostatni w niedzielę, 26 lutego br.

7. Na linii Gdańsk—Nowy Port kasuje się następujące poc. podmiejskie: poc. nr. 4525, 4526, 4527, 4530, 4545, 4548, 4549, 4552, 4555 i 4558.

Rasizm w świetle antropologii polskiej

Zagadnienie rasy jest obecnie jedną z najbardziej dyskutowanych spraw naukowych. Tym bardziej niewątpliwie, że wiąże się ze sprawami narodowymi i politycznymi. W nauce polskiej zagadnieniom tym poświęca już od dawna wiele pracy i czasu prof. dr. J. Czekanowski we Lwowie. Badania jego wniosły wiele nowego światła w tę dziedzinę i przyczyniły się do postawienia zagadnienia rasizmu na należytej naukowej podstawie.

Prof. Czekanowski objęddza obecnie sto-

lice państw nadbałtyckich, wygłaszając odczyty na ten temat. Towarzystwo Przyjaciół Nauki i Sztuki w Gdańsku korzystając z tego, zaprosiło wybitnego uczonego polskiego do Gdańska, celem wygłoszenia odczytu na temat „Rasizm w świetle antropologii polskiej”.

Odczyt odbędzie się w czwartek 9 marca o godz. 17,30 w wielkiej sali konferencyjnej w gmachu b. dyrekcji P. K. P. Am. Olivaertor 2-4. Bilety w cenie 1 guld. Młodzież szkolna płaci za wejście 25 fen.

Służba pracy dla kobiet w gospodarstwie rolnym lub domowym

Z dniem 1 marca br. nabrało mocy obowiązującej rozporządzenie Senatu o wprowadzeniu przymusowego dla kobiet niezamężnych roku pracy w gospodarstwie rolnym i domowym.

Zasadnicze znaczenie ma par. 1 rozporządzenia, wymagający od każdej niezamężnej kobiety poniżej 25 lat, która chce otrzymać jakiegokolwiek zatrudnienie, aby przedstawiła świadectwo z odbycia co najmniej jednorocznej działalności w gospodarstwie rolnym lub domowym. W przeciwnym razie nie będzie mogła być zatrudniona. Od obowiązku tej służby pracy zwolnione są kobiety poniżej 25 lat, które były już zatrudnione przed 1-szym marca 1939 r. lub do tego terminu. Rozporządzenie obejmuje więc jedynie kobiety, które dopiero po 28 lutym br. wstępują w życie zarobkowe. Według rozporządzenia zwolnienie od obowiązku odbycia pracy możliwe są jedynie na podstawie orzeczenia lekar-

skiego. Zasadniczo odbywać je można w gospodarstwach obcych, a nie rodzicielskich.

Niewątpliwie nowej służbie pracy nie może podlegać polska ludność. Do sprawy tej jeszcze powrócimy.

Policjant gdański Witt za zabójstwo w areszcie śledczym

W dniu 18 ub. m. zastrzelił wachmistrz gdańskiej policji ochronnej Fritz Witt w restauracji hotelu Eden w Gdańsku piekarza Fryderyka Reimera z Wrzeszcza.

Policja kryminalna ukończyła już dochodzenia. Jak wykazało badanie krwi Witta, był on podczas strzelaniny pijany i czyn swój spełnił w patologicznym stanie wzburzenia. Witt oddany został do dyspozycji sędziego śledczego, który zarządził zamknięcie go we więzieniu sądowym.

Troska „Vorpostena”

„Danziger Vorposten” jest znów niezadowolony. Tym razem chodzi o pozdrowienie nar.-socjalistyczne, którego używają jeszcze nie wszyscy urzędnicy gdańscy. „Vorposten” zwraca więc uwagę tramwajarzom i pocztowcom, że zamiast podniesienia ręki, salutują ukłonem wojskowym.

Oto ostatnia troska „Vorpostena”.

Aresztowanie gdańskiego Żyda pod zarzutem zhańbienia rasy

Przed kilku dniami aresztowano w Gdańsku pod zarzutem zhańbienia rasy Żyda, komisjonera Wolfa Altera, zamieszkałego w Gdańsku. Z nim razem aresztowano jakąś 18-letnią aryjkę, która utrzymywała z nim stosunek miłosny. Alter przyznał się już do tego, że utrzymywał z dziewczyną intymne stosunki. Aresztowany oddany został do dyspozycji sędziego śledczego.

Kronika harcerska

Powstanie Koła byłych harcerzy w Gdańsku.

Bardzo wielu jest ludzi, którzy byli dawniej członkami organizacji harcerskiej. Przywiązanie do hasła harcerskich, pewne poczucie wdzięczności wobec organizacji, która w ten czy inny sposób wycisnęła swoje piętno na duszy, wiara w prawdziwość i skuteczność sił wychowawczych przy tworzeniu odpowiedniego i potrzebnego Polsce obywatela była powodem, że w całym kraju powstały Koła byłych harcerzy. Wyrosła w ten sposób nowa potężna gałąź Związku Harcerstwa Polskiego. W lutym br. odbyło się również w Gdańsku zebranie konstytucyjne takiego Koła, które zaszczylił swoją obecnością sędzia Rudnicki hm. z Warszawy, sekretarz Komisji Głównej b. Harcerzy. Dh. Rudnicki wygłosił referat o celach i zadaniach tych Kół. Zebranie odbyło się z udziałem około 20 byłych harcerzy w milej atmosferze braterstwa harcerskiego.

Konferencje instruktorskie Chorągwi Harcerzy.

Każdego miesiąca odbywają się obecnie konferencje instruktorskie, poświęcone aktualnym zagadnieniom. Ostatnie zebranie instruktorów poświęcone było zagadnieniom przenikania światopoglądu harcerskiego do wszystkich przejawów życia współczesnego, z którymś spójni się harcerz.

Współpraca harcerstwa gdańskiego z harcerstwem gdynińskim.

W zebraniu gdańskiej Chor. Harcerzy w sprawie harcerskiej wystawy wziął również udział komendant wszystkich drużyn harc. w Gdyni dh. hm. Porożyński.

Odprawa hufcowych Chorągwi gdańskiej, mazowieckiej, pomorskiej i wielkopolskiej.

Dnia 11 i 12 lutego br. odbyła się w Toruniu coroczna odprawa hufcowych chorągwi pomorskiej, wielkopolskiej, mazowieckiej i gdańskiej, w której z terenu gdańskiego udział wzięło pięciu instruktorów. Odprawa skupiła przeszło stu hufcowych i prowadzona była przez naczelnika harcerzy inż. Z. Trylskiego.

Kominiek zuchowo-harcerski.

W Oliwie w sali Domu Polskiego odbył się staraniem miejscowego K. P. H. kominiek zuchowo-harcerski. Prócz gromad zuchowych i drużyn harcerskich żeńskiej i męskiej, przybyli ks. kapel. Bemke, komendant Chor. Harc. dh. prof. Liczmański, dh. Ożdżyński, hufcowa dhna Kędzierska oraz rodzice i członkowie Koła. Po przemówieniach prezesa rady Zółtowskiego i dh. Ożdżyńskiego odbyły się pokazy i śpiewy harcerskie, po czym młodzież zasiadła do stołów zastawionych stołów, zaś dorośli spędzili popołudnie w sympatycznej atmosferze harcerskiej.

Praca portu gdańskiego w tygodniu ubiegłym

W przeciągu tygodnia ubiegłego, weszło do portu gdańskiego i wyszło zeń na morze ogółem 235 statków o łącznej pojemności 226.108 t. r. n., z czego weszło 115 statków o poj. 114.091 t. r. n., a wyszło 120 statków o poj. 112.017 t. r. n.

Ogólny przeładunek towarów w przeciągu tygodnia wyniósł 187.911,4 ton, z czego wyładowano 35.138 ton, a załadowano 152.773,4 t.

Wyładowano następujące towary (w tonach): owoców świeżych 2.947, śledzi 1.173,8, tomasyny 2.646, rud żelaznych 7.976,5, rury cynk. 1.809,6, żelastwa (żelomu) 6.524, miedzi 400, bawełny 1.700, szprotów 178,6, różnych 9.782,4.

Załadowano (w tonach): zboża 3.200, cukru 1.115, makulohów i otręb 265, drzewa 3.607,3, węgla eksportowego 110.956,5, bunkru 17.835,7, koksu 3.164, żelaza 2.501,4, paku 1.500, cynku 180, różnych 8.451,4.

Właściciel rozrachunku (nazwa wydawnictwa): „Gazeta Pomorska” — Toruń 1.		Nr rozrachunku: 19	
na zł gr		na zł gr	
Wpłacający: (nazwisko) _____ (imię) _____ Poczt.: _____ miejscowość _____ ulica _____ numer domu _____ numer mieszkania _____		PRZEKAZ ROZRACHUNKOWY 19 złote słownie _____ gr	
Właściciel rozrachunku (nazwa wydawnictwa): Wydawnictwo „Gazeta Pomorska”		Właściciel rozrachunku (nazwa wydawnictwa): Wydawnictwo „Gazeta Pomorska”	
POCZTA: Toruń 1.		POCZTA: Toruń 1.	
Podpis wzylmującego	Podpis wzylmującego	Numer nadawczy	Stempel okręgowy

Gdynia

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
„GAZETY POMORSKIEJ” — Gdynia
 ul. Min. Kwiatkowskiego, gmach „Pa-
 ged'u”, tel. nr. 15-44.

REPERTYJAR KINI

MORSKIE OKO: Arcydzieło nagrodzone pu-
 charem na Bienale w Wenecji, które
 wzbudziło zachwyt całego świata „Wię-
 zienie bez krat”. Uwaga! przed każdym
 seansem wyświetlany jest wielki reportaż
 filmowy życie i śmierć Ojca Św. Piusa XI.
 oraz cały przebieg uroczystości w Waty-
 kanie.

BAJKA: „Ich stu i ona jedna” z Deana
 Durbin.

POLONIA: „Prokurator Andrejew”

LIDO: „Sygnały”

MIRAZ: nieczynne.

ZORZA: „Paweł i Gawel” film polski.

LILLY: „Dzień na wyścigach”, oraz bogaty
 nadprogram.

Notatki kronikarza

Przyjazd delegata Izby Skarbowej. Izba
 Przemysłowo-Handlowa w Gdyni podaje
 do wiadomości, że w dniach 3 i 4 marca w
 godzinach od 11—15 będzie przyjmował w
 2 Urzędzie Skarbowym w Gdyni (ul. 10 Lu-
 tego nr. 24, pokój 71) delegat Oddziału Bi-
 lansowego Izby Skarbowej w Grudziądzu,
 interesantów-podatkowców z Gdyni, w spra-
 wach podatkowych, podlegających kompe-
 tencji wymiarowej tegoż Oddziału.

Trening drużyn marszowych

W Gdyni rozpoczęły się ostatnio inten-
 sywne treningi miejscowych drużyn marszo-
 wych, które wezmą udział w tegorocznych
 zawodach marszowych na trasie Sulejów-
 k-Belweder (dystans 29 km.). Zawody te od-
 będą się w dniu 14 maja.

Drużyny „Bałtyku”, „Floty” i „Strzelca”
 pod okiem swych trenerów odbywają trenin-
 gi na szosach gdynskich względnie na po-
 siadającym ponad 2 km. obwodzie Skwerze
 Kościuszki. W połowie kwietnia odbędą się
 w Gdyni zawody marszowe wszystkich pie-
 churów gdynskich.

Dwa lata więzienia za rabunek 2 złotych

W połowie stycznia br. w ciemnej ulicz-
 ce „drenianej Warszawy” w Gdyni trzech
 podstępnych awanturników napadło na
 przechodniów, pod groźbą noży wymuszając
 od nich pieniądze na wódkę.

Ofiarą dzikich pijaków padło dwóch
 przechodniów — Roman Strzyżyński i Sta-
 nisław Andrzejewicz. Obaj postradali
 wszystkie pieniądze jakie przy sobie posia-
 dali, a w dodatku zostali przez rabusiów
 dotkliwie pobici.

Na alarm wszczęty przez napadniętych,
 nadeszła policja, która ujęła awanturni-
 ków w najbliższym barze, gdzie przepijali
 zrabowane pieniądze. Rabusiami okazali
 się trzech znani dobrze władzom bezpieczeń-
 stwa awanturnicy — Władysław Gmerek,
 Wojciech Matczak i Jan Szamocki. Z mie-
 sca osadzone ich w areszcie śledczym, a o-
 becnie Sąd Okręgowy w Gdyni skazał ka-
 żdego z nich na dwuletnie więzienie.

Mistrzostwa bokserskie Pomorza obeslane najliczniej przez Gdynie

Tegoroczne mistrzostwa indywidualne
 Pomorza w boksie zapowiadają się niezwy-
 kłe sensacyjnie. Ze wszystkich miast po-
 morskich najliczniej zawody obsyła Gdynia,
 której kluby reprezentowane będą w Toru-
 niu przez 18 najlepszych pięściarzy. Rekord
 zarówno liczbowy jak i jakościowy bije tu
 oczywiście WKS „Flota”. Marynarze wyjeżd-
 żają na mistrzostwa w sile 11 zawodników
 i tak w wadze muszej Iwański, w koguciej
 Gwardzik i Szopliński, w piórkowej Kolec-
 ki, w półśredniej Wasiak i Jaworski, w średniej
 Piechocki i Kniaga w wadze półciężkiej
 mistrz Polski Karolak i Kozakow wreszcie
 w wadze ciężkiej mistrz Pomorza Węgrow-
 ski.

„Bałtyk” deleguje swych 5 zawodników
 a więc: Gandziel w papierowej, Sowiński w
 muszej, Juchnicki w lekkiej, Witold w śred-
 niej i Stopa w półciężkiej.

Trzeci gdynski klub reprezentowany bę-
 dzie przez 2 pięściarzy. KSZS. wysłał do To-
 runia Krzyżanowskiego w koguciej i Schona
 w piórkowej.

Niedzielne wieczory Kółka Oświa- towego przy Uniwersytecie Powszechnym

W ub niedzielę odbył się odczyt p. prof.
 Jakubczaka p. t. „O Niemcach współczes-
 nych”. W związku i treściwym referacie
 przedstawił prelegent założenia i podstawy
 obecnego ustroju w Niemczech. Zapelniona
 sala świadczyła o zainteresowaniu młodzie-
 ży wieczorami literacko-naukowymi.

Żywa i ciekawa dyskusja wypełniła re-
 szty programu. Na zakończenie odczytany
 został urywek z dzieł ś. p. gen. Orlicz-Dre-
 czera.

Wieczory Kółka Oświatowego będą odby-
 wały się w każdą niedzielę o godzinie 17-tej
 w sali wykładowej Uniwersytetu Powszech-
 nego w szkole powszechnej Nr. 1 ul. 10-go
 Lutego 26, sala 19.

Unarodowienie handlu i uprzemysłowienie Gdyni

— podstawowe warunki rozwoju naszego miasta portowego
Obszerny program prac gdyńskiego Obwodu O. Z. N.

Z okazji drugiej rocznicy ogłoszenia
 deklaracji lutowej odbyło się w Gdyni
 zebranie Rady Obwodowej O. Z. N., któ-
 re zajął przewodniczący Obwodu p.
H. Ewert-Krzemieniecki, przedstawia-
 jąc zebrany ostatnio wyrodek na te-
 renie Gdańska. Przechodząc do omówie-
 nia najważniejszych prac wykonanych
 przez O. Z. N. w ubiegłej kadencji, prze-
 wodniczący specjalny rozdział poświę-
 cił ostatnim wyborom samorządowym.

Następnie sekretarz Obwodu p. **W. Ma-
 jorkowski** przedstawił program prac O-
 bozu na najbliższą przyszłość.

Najważniejszym zagadnieniem, wy-
 magającym szybkiej realizacji są **spra-
 wy robotnicze**. Powołane zostały przeto
 już Komisje Robotnicze przy każdej ko-
 mórce Obozu w Gdyni. Zadaniem tych
 komisji będzie przepracowanie mate-
 riału, który będzie służył do przeprowa-
 dzenia akcji, mającej na celu uregulo-

wanie stosunków na tym odcinku oraz
 rozwiązanie pewnych zagadnień socjal-
 nych, z korzyścią dla rzesz robotni-
 czych. Równocześnie musi być zaini-
 cjowana akcja, mająca na celu, **stałe
 likwidowanie bezrobocia w Gdyni**, co
 może nastąpić przy zrealizowaniu wiel-
 kiego planu uprzemysłowienia Gdyni.

Drugim zagadnieniem niezmiernie
 ważnym na terenie Gdyni jest **unaro-
 dowanie handlu**. Ważną rolę odegrać
 tu może czynnik społeczny przez uświa-
 damianie społeczeństwa Gdyni i całej
 Polski.

Dalszym z kolei zagadnieniem jest
**konsolidacja ruchu zawodowego i spo-
 lecznego**. Istnienie równoległych orga-
 nizacji i towarzystw jest wprost szkodli-
 we dla społeczeństwa, powoduje mar-
 notrawstwo sił i pieniędzy.

W programie prac OZN w Gdyni zna-
 leżę się **muszą również zagadnienia
 morskie i kolonialne**. Na tym odcinku
 Obóz będzie również współpracował z
 istniejącymi organizacjami, które te tyl-
 ko sprawy ustaliły jako cel swoich prac.

Niezależnie od tych prac o charakte-
 rze ogólnym, mieszczą się w programie
 O. Z. N. w Gdyni **sprawy specjalne**,
 związane z miastem i jego rozwojem.
 Tymi sprawami zajmie się w przyszło-
 ści Klub Radziecki O. Z. N.

Równoległe z pracami nad realizacją
 zagadnień gospodarczych, **Obwód O. Z.
 N. w Gdyni tworzyć będzie nowe komi-
 ski organizacyjne**. W każdym przedsię-
 biorstwie, w każdym większym zbioro-
 wisku musi istnieć zespół Obozu.

Dyskusja, w której przemawiali: po-
 seł **Bolesław Janicki**, **Tadeusz Hirsch-
 ler**, **Józef Jęczkowiak**, dr. **Bolesław Ka-
 sprowicz**, dr. **Kulikowski**, **Molknerowa**,
Czesław Nowacki, **Witold Skup** i inni,
 przebiegała głęboka troska i zrozumienie
 dla tych postulatów, rozwiązaniem któ-
 rych zajmą się specjalne komisje, po-
 wołane przez O. Z. N. w Gdyni.

Około 100 osób zapisało się do Koła Oświatowego Uniwersy- tetu Powszechnego w Gdyni

Założone z inicjatywy słuchaczy Uni-
 wersytetu Powszechnego Koło Oświatowe
 rozpoczęło działalność na szerszą skalę.

W ubiegłą niedzielę odbyło się zebranie
 organizacyjne. Na wstępie świetny referat
 „O penetracji Niemców na Pomorzu” wy-
 głosił p. **Tadeusz Cieślak**.

W drugiej części zebrania przystąpiono
 do spraw organizacyjnych. Na członków
 Koła Oświatowego zapisało się około stu
 osób. Po omówieniu założenia i programu
 Koła, wybrano następujący zarząd: pp.
 prezes mgr. **Józef Trzeciecki**, wiceprezes
Stefan Madajczak, sekretarz **Janusz Cie-
 ślański**, skarbnik **Mieczysław Balicki**,
 bibliotekarz **Tadeusz Jorkiewicz** i **Janina
 Kowalkowa** członkiem zarządu.

Koło Oświatowe jest organizacją apoli-
 tyczną. Celem jego jest praca oświatowa
 i społeczna wśród najszerszych mas spo-
 łeczności. Zebrania odbywają się co nie-
 dziele o godz. 17-tej w Szkole Powszechnej
 nr. 1, przy ul. 10 Lutego 26 sala 18-19.

Sekretariat Koła Oświatowego mieści
 się przy ul. 10 Lutego 24, V. p. pok. 103.
 Godz. urzędowania od 9-tej do 13-tej i od
 16-tej do 18-tej.

Ze względu na ciężkie położenie bezrobotnych należy w Gdyni jak najprędzej rozpocząć poważne roboty publiczne

Zbliżające się miesiące wczesnej wio-
 sny są zazwyczaj najcięższym do prze-
 trzymywania dla bezrobotnych okresem
 w ciągu całego roku. Wymizerowany w
 okresie zimowym bezrobotny, z u-
 tęsknieniem wyczekuje nadejścia zbaw-
 czych miesięcy wiosennych, które niosą
 mu nadzieję otrzymania pracy i możli-
 wość poprawy bytu.

W Gdyni okres ten jest szczególnie
 uciążliwy. Stosunkowo ostra w swych
 początkach tegoroczna zima dała się
 dotkliwie we znaki rzeszom bezrobot-
 nych, to też obecnie, kiedy od nowego
 roku budżetowego dzielą nas zaledwie
 tygodnie — bezrobotni gdyńscy z utę-
 sknieniem czekają na tę zbawczą chwi-
 lę.

Należy stanowczo pomyśleć o możli-
 wie wcześniejszym uruchomieniu nie-

których robót publicznych, by w ten
 sposób dać zatrudnienie pewnej liczbie
 bezrobotnych, najbardziej potrzebują-
 cych pracy i zarobku.

Pewnie, że tego rodzaju posunięcie
 natrafi na wiele przeszkód i utrudnień,
 z których największym będzie brak kre-
 dytów, ale nie ma znowu takich prze-
 szkód, którychby nie dało się przezwycię-
 żyć przy maximum dobrej woli.

Poruszamy dlatego, tę sprawę, że
 pewna część bezrobotnych już dziś nie
 jest w stanie dłużej oczekiwać na za-
 trudnienie, bowiem ludzie ci znajdują
 się w stanie pożalowania godnym. Na-
 leży przeto bezwarunkowo poczynić sta-
 niania dla otrzymania odpowiednich fun-
 duszów na wcześniejsze wszczęcie ro-
 bót na terenie Gdyni.

„Batory” wiezie eksponaty polskie do Nowego Jorku

Onegdaj odpłynął do Ameryki ms.
 „Batory”, na pokładzie którego odjechał
 transport 20 wagonów eksponatów pol-
 skich na Wszechświatową Wystawę w
 N. Jorku.

Nasz statek transatlantycki tym ra-
 zem wiezie do Ameryki około 500 pasa-
 żerów, w tym urzędników komitetu wy-
 stawowego z Polski, a w Kopenhadze
 wsiądzie na pokład jeszcze około 100 pa-
 sażerów. Wśród pasażerów znajdują się
 podobnie jak na ss. „Pułaskim” emigran-
 ci z Sudetów, którzy udają się do Danii,
 skąd odjadą do Szwecji.

Pomiędzy pasażerami znajduje się
 również gen. **Mariusz Zaruski**, który
 udaje się do Ameryki, gdzie w większych

miastach wygłosi szereg odczytów o Pol-
 sce. P. generał wyjeżdża z ramienia Li-
 gi Morskiej i Kolonialnej i w Ameryce
 nawiąże kontakt z tamtejszą polską Li-
 gą Morską i Kolonialną.

Również wyjechał znany pisarz **Mel-
 chior Wańkowicz**, który udaje się na 5
 miesięcy do Północnej Ameryki celem
 zapoznania się z życiem Polonii Amery-
 kańskiej, znakomity pianista z Konser-
 watorium Muzycznego w Wilnie **Szpi-
 nalski**, uczeń **Paderewskiego**, oraz para
 artystów **B. i M. Cybisowie**, którzy będą
 dekorować pawilon na wystawie i **Stefan
 Osiecki**, który jedzie po zakup nowych
 samolotów dla linii lotniczych „Lot”.

W Izbie Przemysłowo-Handlowej w Gdyni odbyła się konferencja w sprawie importu szprotów

Izba Przemysłowo-Handlowa w Gdyni,
 wykonując stały nadzór nad importem
 szprotów do Polski, dzięki czemu w roku
 bieżącym uzyskano znaczną poprawę w za-
 kresie zakupu tego surowca na rynku
 szwedzkim, po powrocie swego referenta
 dla spraw rybołówstwa p. **W. Kozakiewicz**
 ze Szwecji, zwołała posiedzenie z udziałem
 importerów oraz przedstawicieli przemysłu
 rybnego na Wybrzeżu, w sprawie importu
 szprotów.

Na posiedzeniu, które odbyło się pod
 przewodnictwem wicedyrektora Izby p. **Ta-
 deusza Marchlewskiego**, złożył wyczerpu-
 jące sprawozdanie p. **W. Kozakiewicz**,

przedstawiając obecną sytuację w zakresie
 sprzedaży i eksportu szprotów na rynku
 szwedzkim.

Nad sprawozdaniem wywiązała się dys-
 kusja, w której poruszano kwestię dalszej
 organizacji zakupu surowca przez impor-
 terów gdyńskich na rynku szwedzkim,
 kwestię transportu polskimi statkami oraz
 sprawy dotyczące techniki importu.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Gdyni,
 przeprowadzając kontrolę oraz reorgani-
 zację zakupu surowca, zastrzegła sobie, na
 podstawie przedłożonego sprawozdania, po-
 wzięcie odpowiednich zarządzeń w powyż-
 szych sprawach w najbliższym czasie.

Kłójcie dla pismarzy wstawiać, odczytywać i pisać uwagi, do którego wpisła się osoba. Korespondencja, awizacje i inne listy, podlegające spisaniu, wstawiać w ten sposób w ten sposób	
_____ Sprawdzaj _____ Wpisz _____ Na listy rozrachunkowe _____ _____ _____	

Tczew

PRZEDSTAWICIELSTWO „GAZETY POMORSKIEJ” w Tczewie — ul. Kościuszki 1 — tel. 10-04.

— Sekretariat obwodowy Obozu Zjednoczenia Narodowego mieści się w Tczewie przy ul. Kościuszki 1, tel. 1004, gdzie też przyjmuje się zapisy na członków.

— Nocny dyżur aptek pełni od soboty 25 bm. „Apteka pod Oriem”, pl. Br. Pierackiego.

— Kino Apollo: „Linia Maginota”.

— Kino Gryf: „Motyl hiszpański”.

KINO GRYF TCZEW

Nowa wspaniała kreacja wielkiej aktorki i śpiewaczki

JEANETTE MAC DONALD

1935 — Rose Marie — 1936 — San Francisco — 1937 — Gdy kwitną bzy — 1939 —

„Motyl hiszpański”

Piękny uwodzieleński szpieg — motyl — który poświęca się dla kraju. Film ten — to nowy sukces.

Codziennie o 6.30 i 8.30
W niedzielę o 3—5—7—9

Z TOWARZYSTW

— Zarząd Towarzystwa Ogródków Działkowych zwołuje na dzień 3 marca br. godz. 19.30 w salce św. Józefa na Nowym Mieście zebranie informacyjne. Zawiadamy się również, że omówiona będzie sprawa dalszej zabudowy Osiedla.

— Związek Urzędników Kolejowych Koła Macierzyste i Mechaniczne Tczew. W sobotę 4 marca br. o godz. 18.30 na Nowym Mieście w małej sali domu św. Józefa odbędzie się walne zebranie z udziałem przedstawiciela Zarządu Głównego. Upraszta się o przybycie wszystkich członków.

— Walne zebranie Koła Rodziny Urzędników. Dnia 12 bm. o godz. 20 w lokalu przy ul. Skarszewskiej 2, odbędzie się walne zebranie Koła Stowarzyszenia Rodziny Urzędniczej. Przybycie wszystkich członków konieczne. Zarząd.

— Roczne walne zebranie zwołuje się na niedzielę, 5 marca br. o godz. 15 w świetlicy na Osiedlu im. St. Staszica, na które wszystkich członków zaprasza się. Na zebranie wstęp mają tylko członkowie za okazaniem legitymacji, którzy nie zalegają składkami ponad 6 miesięcy. Zarząd.

— Zarząd Towarzystwa Ogródków Działkowych i Małych Osiedli Podmiejskich im. Stanisława Staszica zwołuje walne roczne zebranie na niedzielę, 5 bm. godz. 15 w świetlicy na Osiedlu im. St. Staszica, na które zaprasza wszystkich członków. Na zebranie wstęp mają tylko członkowie za okazaniem legitymacji, którzy nie zalegają za składkami ponad 6 miesięcy. Zarząd.

— Zebranie członków Koła Mech. Z. U. K. W niedzielę, 5 bm. o godz. 17 w salce p. Stencła, przy ul. Dworcowej odbędzie się walne zebranie Koła Mech. Z. U. K. Tczew, na które uprzejmie zaprasza wszystkich członków wolnych od zajęć Zarząd.

Notatki kronikarza

— Przeniesienie biur Inspektoratu Pracy. Z dniem 1 bm. biura Inspektoratu Pracy, mieszczące się dotychczas przy ul. Sambora 20, zostały przeniesione na plac Pierackiego pod nr. 9, I. pr.

— Dni wieczór dyskusyjny. Przypominać, że dziś, w czwartek, o godz. 20 w Klubie Rodziny Urzędniczej odbędzie się wieczór dyskusyjny na aktualny temat: „Zagadnienie mniejszości na Pomorzu”. O liczne przybycie członków i sympatyków proszą Zarząd.

— Ostatni dzień zgłoszeń. Zwracamy uwagę, że dziś, 2 bm., mija termin zgłoszeń zespołów do turnieju piłki ręcznej, o mistrzostwo miasta Tczewa, który odbędzie się w dniach od 6—12 marca br. Zgłoszenia przyjmuje jeszcze dziś Klub Sportowy „Unia” Tczew.

— Baczność Wojacy! W poniedziałek, 6 bm. o godz. 20 w Hali Pomorskiej przy ul. Szopena, odbędzie się zebranie miesięczne placówki tczewskiej Związku Powstańców i Wojaków OK. Ze względu na bardzo ważne sprawy organizacyjne — oraz treściwy referat — obecność wszystkich członków obowiązkowa. Zarząd.

— Włamanie do biur zarządu gminnego w Pelplinie. Jednej z ostatnich nocy jacyś narazie nieznani sprawcy włamali się do biur zarządu gminnego w Pelplinie. Łupem złodziei padło tylko 5 zł gotówki. Dochodzenia w toku.

— Miesiąc aresztu za posiadanie 14 nabo. Sąd Okręgowy na sesji wyjazdowej w Tczewie skazał Franciszka Temerowskiego na miesiąc bezwzględny aresztu za posiadanie 14 nabo do karabinu wojskowego.

— Zw. Peowiaków w Tczewie zwołuje zebranie informacyjne na dzień 12 bm. godz. 17 do lokalu Klubu Rodziny Urzędniczej.

— Przytrzymanie złodzieja biżuterii. Policja przytrzymała sprawcę kradzieży biżuterii na szkodę p. A. Gryszkiewiczówny z Pelplina. Złodziejem okazał się 18-letni Ryszard Kazimierz, któremu też odebrano skradzioną biżuterię.

— Kradzież roweru. Na szkodę Woźniaka Stefana, zam. w Tczewie przy ul. Wigury 2 skradziono rower męski.

Federacja Kolejowców Polskich

w walce o lepsze jutro

W świetlicy własnej przy ul. Kościuszki 8 odbyło się zebranie Koła Federacji Kolejowców Polskich przy b. liczny udział członków.

Obrady zajął prezes Koła p. Draszanowski, który na wstępie powitał w serdecznych słowach prezesa Zarządu Głównego F. K. P. p. Jelonek, prezesa Zarządu Okręgowego p. Szablewskiego oraz wszystkich obecnych.

Po zaznajomieniu się z porządkiem obrad, p. Kopecki odczytał protokół z ostatniego zebrania, który przyjęto bez zmian.

Oddział P. C. K. w Tczewie może być dumny

z wyników swej dotychczasowej intensywniej i ofiarnej działalności

W sali posiedzeń Rady Miejskiej odbyło się walne zebranie Polskiego Czerwonego Krzyża Oddziału w Tczewie. W zastępstwie prezesa zajął zebranie p. dr. Drzewiecki, po czym przewodniczącym wybrano p. kier. Wiśniewskiego, a sekretarką p. inżynierową Lasotową.

Sprawozdanie z całorocznej działalności Oddziału zdał p. dr. Drzewiecki, informując wyczerpująco członków o dokonanych i zamierzonych pracach zarządu. Jak zawsze, i w roku ubiegłym możliwości finansowe były naogół bardzo ograniczone w stosunku do ciągle wzrastających potrzeb i wymagań pracy czerwono krzyżowskiej, to też z pełnym uznaniem traktować należy wysiłek zarządu z p. dr. Drzewieckim na czele, który mimo trudności potrafił wywiązać się z przejętych na siebie obowiązków i zrealizować wytyczony uprzednio program pracy.

Jeśli chodzi o działalność organizacyjną, to trwałe fundamenty pod jej już dość szeroki zasięg położył b. prezes Oddziału P. C. K. p. dyr. Sokół, co sprawozdawca specjalnie podkreślił, a na wniosek p. dyr. Ciesielskiego, przy końcu obrad, potwierdzili jeszcze zebrani specjalną uchwałą, że „p. dyr. Sokół dobrze zasłużył się organizacji P. C. K.”.

W zasięgu działalności też wchodzi obecnie miasta Tczew i Pelplin, oraz gminy wiejskie: Tczew-wieś, Pelplin-wieś, Godziszewo, Subkowy i Walichnowy.

Otwarcie ringu bokserskiego w KS KPW „Unia”

Zarząd Klubu Sportowego K. P. W. „Unia” podaje do wiadomości wszystkim zwolennikom i sympatykom sportu bokserskiego, że w czwartek, dnia 2 marca o godz. 20-tej nastąpi uroczyste otwarcie nowego ringu bokserskiego w sali świetlicy Ogniska KPW.

Ze względu na ten ważny atut, jakim jest własny ring na własnym terenie, „Unia” będzie mogła zademonstrować wszystkim znawcom i amatorom boksu bezpośrednio wysoką klasę techniki bokserów „Unii” i dostarczyć tym samym ich żyłce sportowej niecodziennych emocyj.

Nadmieniamy się, że bokserzy „Unii” po szeregu występach gościnnych na obcym terenie są w pełnej kondycji i na własnym poziomie reprezentacyjnym.

Pierwszą chrzestną walką na nowym ringu będzie spotkanie naszej „Unii” z KPW. Starogard, które też reprezentuje boks dobrej szkoły.

Z kolei zabrał głos prezes Zarządu Głównego p. Jelonek, który wygłosił obszerny referat na temat całokształtu gospodarki Ministerstwa Komunikacji, oraz jasno naszkicował dalszą rozbudowę sieci kolejowej, elektryfikacji i taboru kolejowego. W dalszym ciągu swego referatu prelegent wyczerpująco omówił prawę awansów pracowników kolejowych, przy czym podkreślił, iż z roku na rok liczba awansujących systematycznie powiększa się, szczególnie zaś, jeżeli chodzi o służbę ruchową. Mówca jasno także naświetlił sprawę

podatku specjalnego oświadczając, że wszyscy pracownicy P. K. P., którzy zarabiają poniżej 200.— zł. zwolnieni będą od wspomnianego podatku.

W zakończeniu swego przemówienia prelegent zapoznał obecnych z ostatnią interwencją w Ministerstwie Komunikacji, w sprawie podwyżki płac pracowników nowoprzyjętych, którzy pobierają bardzo niskie wynagrodzenie, oraz zapewnił, że F. K. P., jako organizacja skupiająca w swych szeregach szerokie masy kolejarzy czuwać będzie nad polepszeniem doli swych członków.

Nad wygłoszonym referatem wywiązała się ożywiona dyskusja, w której jako pierwszy zabrał głos prezes okręgu p. Szablewski, który podkreślił, że powyższe kwestie winny być żywiej omawiane przez posłów-kolejarzy na plenum Sejmu, oraz wyraził nadzieję, że Rząd napewno przyjdzie z pomocą gorzej sytuowanym i obciążonym liczną rodziną pracownikom. W sprawie podatku rodzinnego zabierali głos pp. Rogaczewski i Jasiekiewicz.

W wolnych głosach i wnioskach pp. Zieliński, Szulc, Gabryszak, Bartoszewski, Krauz, Kosz i Warczak omówili sprawy wewnętrzne, poruszając szereg aktualnych i interesujących szeroki ogół zagadnień, po czym po wyczerpaniu porządku obrad zebranie zamknięto hasłem: „Cześć Kolejnictwu”.

Kino „APOLLO”

Premiera wielkiego szpiegowego filmu rozgrywanego się na terenie słynnego systemu fortyfikacyjnego p. t.:

Linia Maginota

W rolach głównych:

VERA KORENE, VIKTOR FRANEEN

Gigantyczna bariera między dwoma krajami! Monumentalna forteca podziemna ze stali i betonu! Film o niebywale mocnej treści, który zdumiewa wspaniałą techniką i wprawia w szczerzy podziw realizmem zdjęć. Cud techniki! Chłuba Francji!

Początek codziennie o 6.30 i 8.30
W niedzielę o 3, 5, 7, 9.

Wejherowo

Kino Apollo wyświetla: „Moje rodzice rozwodzą się”.

Kino Casino wyświetla: „Gehenna”.

— Dyżury lekarzy Ubezpieczalni Społ.: dnia 2 bm. dr. Spors, dnia 3 bm. dr. Taper.

— Ukróćcie swobodę. Onegdaj, kiedy w porze obiadowej liczni mieszkańcy miasta i okolicy spieszyli do pociągu, słysząc było głośny śpiew chóralny dzieci szkoły niemieckiej, mieszczące się przy ul. Dworcowej. Śpiew ten prowadzony przez 2-eh nauczycieli odbył się ciekawym sposobem nie w klasie, lecz na dziedzińcu szkolnym i rozszedł się swym echem po całym mieście. Zdumieni jesteśmy, że taki system lekcji śpiewu może być u nas tolerowany i spodziewamy się, że nastąpi tu odpowiednie wkrócenie miarodajnych czynników. Takiego bowiem publicznego występu bynajmniej sobie nie życzymy.

— Pierwszy wiosenny mecz bokserski. Dowiadujemy się, że w niedzielę 5 bm. miejscowy Klub Sportowy przy Związku Strzeleckim urządzi w sali p. Pranszkiego swoją pierwszą wiosenną rozgrywkę bokserką z K. S. „Kotwica” z Gdyni. Mecz ten z uwagi na wysoką klasę walczących budzi już teraz ogromne zainteresowanie.

— Walne zebranie Polskiego Czerwonego Krzyża. W dniu wczorajszym odbyło się w sali p. Szczepańskiego walne zgromadzenie P. C. K. Zebranie zajął oraz zebranych powitał ks. prałat Rozczniński, obrany następnie również przewodniczącym. Po odczytaniu przez p. Parchęna protokołu ostatniego zeszłorocznego walnego zebrania składali swoje sprawozdania poszczególni referenci. Najciekawsze były sprawozdania kier. Kół Młod. p. Hoefłówny i kier. Ośrodka Zdrowia p. dr. Kokończyńskiego miejscowego lekarza powiatowego. Ze sprawozdań zebrani dowiedzieli się o pełnej aktywności P. C. K. na tutejszym terenie, o postępowej organizacji wśród młodzieży szkolnej, o urządzaniu kursów ratownictwa, o udzielaniu porad przeciw-gruźliczych, przeciw-wenerycznych, przeciw-jagliczych oraz udzielaniu porad matkom i dożywianiu niemowląt. Oddział liczy obecnie 359 członków, zamierza podwoić swoje szeregi, zorganizować pogotowie ratunkowe w poszczególnych blokach mieszkalnych miasta i stworzyć Koła PCK w większych miejscowościach powiatu morskiego, jak np. w Redzie, Lurinie, Strzepcu i innych.

Chojnice

Gehenna dwójga starsuszków pozostających pod opieką „czulej” córki.

Jedna z częstych tragedii deputatników rozpatrywana była przed Sądem Grodzkim w Chojnicach.

Tło rozprawy przedstawia się następująco: 80-letni starsuszkowie Knittrowie idąc za radą swej córki Stomińskiej z Pawłówek, sprzedali gospodarstwo i z uzyskanymi pieniędzmi przenieśli się do mieszkania córki. Pokój przeznaczony dla starsuszków był tak przewiewny, że w okresie silnych mrozów, nie mając opału, zamarli. Stan ten nie interesował zupełnie wyrodnej córki, która wycekiwała jedynie śmierci swych rodziców. Chcąc to przyspieszyć czuła córka od kilku miesięcy nie dostarczała im zupełnie żywności. Gdyby nie pomoc litościwych sąsiadów, starsuszkowie zginęliby niechybnie śmiercią głodową. Dopiero interwencja dalszych krewnych

położyła kres zbrodniczemu traktowaniu rodziców, oddając zarazem sprawę do sądu. Rozprawa została przerwana celem powołania dalszych świadków i przeprowadzenia wizji lokalnej.

Kupiec z Katowic skazany przez sąd chojnicki

Sąd Okręgowy w Chojnicach w II instancji rozpatrywał w dniu 27 lutego sprawę przeciwko Wysockiemu Franciszkowi z Katowic.

Akt oskarżenia zarzuca Wysockiemu, że w dniu 10. 11. 38 r. wysłał pismo do Ministra Sprawiedliwości, w którym oskarżył p. sędziego Zawkę o stronniczość w procesie.

Sąd I. instancji skazał Wysockiego na 7 mjes. aresztu z zawieszeniem na 3 lata, oraz 500 zł grzywny, który to wyrok sąd II. instancji zatwierdził w całości.

Kinoteatr

„LUX”

Chojnice

Telefon 88.

Początek seansów

w dni powszednie

o godz. 8.15, w nie-

dziele i święta o g.

6 i 8.15.

W czwartek, 2 marca br.

przebojowy film europejski reżyserii Turzańskiego p. t.

„Przedziwne kłamstwo

Niny Pietrowny”

W roli głównej:

Iza Miranda i Fernand Gravel.

Koleje w Ameryce Południowej dziełem polskich inżynierów

Udział Polaków w rozwoju kulturalnym i gospodarczym świata był i jest olbrzymi. Nie ma bodajże na kuli ziemskiej kraju, gdzie by nie można było odnaleźć śladów działalności polskiego uczonego, inżyniera czy robotnika. Świadczą o tym trwałe pomniki pracy technicznej, wielkie budowle, fortyfikacje, kanały, drogi, mosty, linie kolejowe. Trudno jest rozgraniczyć lub określić, na jakim polu dokonano większych rzeczy, jeśli jednak chodzi o **Amerykę Południową, to bezsprzecznie polscy inżynierowie chlubnie zapisali się na kartach rozwoju tej części świata, wieloma dziełami dużej wagi, wśród których jest również szereg linii kolejowych o pierwszorzędym znaczeniu.**

Wielu znakomitych techników polskich wstąpiło się w Ameryce Południowej. Przez długi okres niewoli, nie mając możliwości spożytkowania swych zdolności w kraju rodzinnym, znajdującym się wówczas pod zaborami, szli na tułaczkę, dając na obcych lądach świadectwo wysokiej kultury i umiejętności Polaków. Argentyna, Brazylia, Peru, Boliwia — oto etapy twórczej pracy polskich inżynierów, zmuszonych osiedlić się w tych krajach, bądź ze względów czysto osobistych, bądź też politycznych.

I tak Zdzisław Celiński za udział w powstaniu stycziowym musi uchodzić z Polski, emigrując do Ameryki Południowej. Na stałe osiedla się w Argentynie, gdzie buduje szereg linii kolejowych, a w 1900 roku staje na czele ekspedycji, budującej Grand Chaco.

W tych samych mniej więcej latach w Peru inżynier Ernest Malinowski przedstawia prezydentowi Peru projekt połączenia dolin rzeki Amazonki z Oceanem Wielkim. Uzyskawszy zatwierdzenie swych planów wspólnie z inżynierami Mierznikowskim, Folkierskim, Habichem i Klugerem przystąpił w r. 1869 do budowy linii kolejowej przez góry Andy, biegnącej z portu Calao w głąb kraju. Jest to zarazem najwyższa kolej na świecie, gdyż wytrasowana została na wysokości 4.768 m. Na tym jednak nie zakończyły się prace inż. Malinowskiego. Bu-

duje on szereg innych linii kolejowych, zarządza też drogami żelaznymi, łączącymi Ocean Wielki z miastem Cusco i jeziorem Titicaca, sprawując zarazem kontrolę nad żegluga na tym jeziorze.

Niemniejsze zasługi dla rozwoju kolejnictwa w Peru położył inż. Edward Habich (1835—1909) powstaniec 1863 r., trasując szereg dróg kolejowych. Prócz tego budował on wiele mostów i dróg bitych, przeprowadził nawodnienie południowej części kraju, wreszcie założył w stolicy Peru pierwszą w Ameryce Południowej politechnikę.

Do rzędu Polaków, którzy pokryli siecią torów kolejowych Peru, zaliczyć należy również inżyniera Władysława Klugera. Do niego należy projekt i wykona-

nie linii kolejowej do Boliwii. Kluger pozostawił po sobie wiele prac inżynierskich w postaci kanałów, dróg, gmachów i kościołów.

W Brazylii natknijmy się przede wszystkim na ślady działalności inż. Bronisława Rymkiewicza, który wraz z inżynierem Brodowskim zbudował linię kolejową z Sao Paulo do Santos. Jego dziełem jest także port morski na Amazonce w Mandos, leżący 1000 km w głąb lądu. O zasługach Rymkiewicza może świadczyć fakt, że Brazylijanie wystawili mu pomnik. Również nazwisko Siemaszki, podróżnika i badacza Brazylii i Teksasu łączone jest z kolejnictwem, gdyż przez pewien czas zarządzał on koleją u podnóża Kordylierów w Inatemali.

Czołg niemiecki
na międzynarodowej wystawie samochodowej w Berlinie.

12 mandatów OZN w Żywcu

WARSZAWA. W dniu 26 lutego odbyły się wybory do rad miejskich w kilkudziesięciu miastach na terenie województw: krakowskiego, poznańskiego i tarnopolskiego. Dotychczas otrzymaliśmy wyniki wyborów w niektórych miastach.

W Żywcu na ogólną ilość radnych 16 przypada na: 1) OZN 12 mandatów, 2) Str. Narodowe 2 mandaty, 3) Str. Ludowe 1 mandat, 4) PPS 1 mandat.

W Miłostawiu (pow. wrzesiński) — na ilość radnych 12 przypada na: 1) Listy gospodarcze OZN i innych ugrupowań o charakterze apolitycznym 6 mandatów, 2) Str. Narodowe 4 mandaty, 3) Str. Pracy 1 man-

dat, 4) niektóre samodzielne organizacje zaw. 1 mandat.

W Sierakowie (pow. międzychodzki) — na ilość radnych 12 przypada na: 1) OZN 6 mandatów, 2) Str. Narodowe 6 mandatów.

W Żninie na ilość radnych 16 przypada na: 1) OZN i inne ugrupowania o charakterze apolitycznym 5 mandatów, 2) Str. Narodowe 5 mandatów, 3) Str. Pracy 6 mandatów.

W Ostrogu (pow. szamotulski) na ilość radnych 12 przypada na: 1) listy gospodarcze OZN i zawodowe o charakterze apolitycznym 7 mandatów, 2) Str. Narodowe 5 mandatów.

Polskie przełoty nad Atlantykiem

Latem b. r. ma się odbyć polski lot przez Atlantyk na trasie Nowy Jork—Warszawa. Jeżeli pilot Stanisław Kluzek dokona tego wyczynu, byłby to już czwarty udany polski przełot nad Atlantykiem. Pierwszym Polakiem, który odważył się na lot nad Atlantykiem, był major Idzikowski. Jego zamierzenia podejmowane były dwukrotnie: w latach: 1928 i 1929. W 1933 r. dwaj Polacy amerykańscy bracia Adamowicze, wystartowali w Ameryce do lotu przez Atlantyk. Próba się nie udała i lotnicy zawrócili z drogi. Dopiero w następnym roku, wystartowawszy z Harbourg-Grace przelecieli na samolocie „City of Warsaw” do Fleurs d'Orne w Normandii. Nową erę w dziejach polskiego lotnictwa transatlantyckiego otworzył pi-

lot Stanisław Skarżyński, który w dniu 8 maja 1934 r. przeleciał samotnie południowy Atlantyk. Przełotu dokonał na małym sportowym aparacie typu RWD. Zupełnie inny charakter miał przełot nad Atlantykiem mjr. Makowskiego w ubiegłym roku. Wystartowawszy na olbrzymim Lockheedzie z Los Angeles, mjr. Makowski przeleciał w kilku etapach nad Ameryką Środkową i Południową, aby na zakończenie swego raidu przebyć Atlantyk Południowy pomiędzy Brazylią a Senegalem. Lot ten miał charakter eksperymentalny. Chodziło bowiem o zbadanie możliwości nawiązania połączenia komunikacyjnego pomiędzy Polską a Ameryką Południową.

Przebieg konklawe na falach eteru

Poczynając od dn. 2 marca Polskie Radio 2 razy dziennie, o g. 11,30 i 17,30 transmitować będzie z Watykanu wyniki głosowania konklawe, zbierającego się celem wyboru nowego papieża.

Głosowanie odbywać się będzie codziennie o godz. 10,30 i 16,30, a w godzinę po tych terminach Polskie Radio poinformuje już radiosłuchaczy o wyniku każdorazowego głosowania. Z chwilą wyboru nowego papieża Polskie Radio transmitować będzie uroczystość „Habemus Pontificem” (ogłoszenia wyboru nowego papieża) i pierwszą błogosławieństwo „urbi et orbi” nowego Ojca Świętego. Również uroczysty przebieg koronacji Dostojnego Elekta transmitowany będzie przez wszystkie rozgłośnie Polskiego Radia.

Notowania giełdowe

NOTOWANIA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ
z dnia 1 marca

DEWIZY: Belgia 89,57; Berlin 213,07; Gdańsk 100,25; Amsterdam 282,72; Kopenhaga 111,33; Londyn 24,04; Nowy Jork czek 5,31½; Nowy Jork kabel 5,31½; Oslo 125,37; Paryż 14,11; Praga 18,16; Sztokholm 128,37; Zurych 120,80; Mediolan 29,97; 29,97; Helsinki 11,00; Montreal 5,29½.

WALUTY: Belgi belg. 89,57; Dolar amerykański 5,29; Dolar kanadyjski 5,27½; Floreny hol. 282,72; Frank franc. 120,80; Funt ang. 24,04; Guldeny gdańskie 100,25; Korony: duńskie 111,33; norweskie 125,37; szwedzkie 128,37; Liry włoskie 16,60; Marki fińskie 11,00; Marki niem. srebrne 78,50.

AKCJE: Bank Polski 134,00; Cukier 43,25; Węgiel 44,25; Lilpop 95,00; Modrzew 21,50; Norblin 104,50; Ostrowiec 81,50; Starachowice 60,00; Zielemieński 83,50; Żyrardów 70,25; Haberbusch 71,00. Tendencja nieco słabsza.

PAPIERY: 4½ proc. wewnętrzna 68,00; 3 proc. inwest. I em. 95,00 serie 98,00, II em. 95,25; 5 proc. konwersyjna 71,50; 5 proc. kolejowa 67,50 drobne; 4 proc. konsolidacyjna 68,50 drobne i setki; 4 proc. ziemskie seria szóstka 55,00; 4½ proc. ziemskie seria piąta 64,75; 5 proc. Warszawy 1933 r. 75,00 drobne; 5 proc. Lublina 62,50; 5 proc. Łodzi 1933 r. 65,50; 5 proc. Piotrkowa 1933 r. 67,75. — Tendencja dla pożyczek nieco słabsza, dla listów utrzymana.

NOTOWANIA GIEŁDY
ZBOŻOWO - TOWAROWEJ W BYDGOSZCZY
z dnia 1 marca

Zboża: pszenica 19,00—19,50; żyto 14,75—15,25; jęczmień 673-678 g. l. 17,75—18,00; jęczmień 614-650 g. l. 17,25—17,50; owies 14,50—15,00.

Przetwory młynarskie. Mąka pszenna gat. I wyściągowa 0-30 proc. wł. w. 39,50—40,50; 0-35% 38,50—39,50; gat. 0-50 proc. wł. w. 35,50—36,50; IA 0-65% wł. w. 33,00—34,00; mąka pszen. gat. II 35-65% wł. w. 28,50—29,50; razowa 0-95% wł. w. 26,50—27,50; mąka żytn. gat. IA 0-55% wł. w. 24,50—25; razowa 0-95 proc. wł. w. 20,00—20,50; mąka żytnia 70 proc. eksp. na wywóz do W. M. Gdańska 23,50—24,00; otręby pszenne mialkie z przem. stand. 12,00—12,50; średnie z przem. stand. 12,00—12,50; grube z przem. stand. 12,75—13,00; otręby żytnie z przem. stand. 10,75—11,50; otręby jęczmiennie 11,50—12,00; kasza jęczmienna: krajana wł. w. 27,50—28,50; peczak wł. w. 27,50—28,50; perlowa wł. w. 38,00—39,50.

Strączkowe, oleiste, konieczny, nasiona i inne. Groch: polny 22-24; Wilkoria 29-33; (Folger) 24-26; wyka jara 21,00—22,00; peluska 23,00—24,00; łubin żółty 12,75—13,25; łubin nieb. 12—12,50; seradela 21-23; rzepak jary bez w. 45-46; rzepak ozimy bez worka 50-51; rzepak ozimy bez worka 44-45; siemię lniane 61-63; mak niebieski 93-96; gorczyca 53-57; konieczna czerwona bez kanianki o czystości 97 procent 115-125; konieczna czerwona sur. bez ogrzan. kanianki 70-80; konieczna biała surowa 215-265; konieczna szwedzka 170-190; konieczna żółta odtuszczona 60-70; przełot 65-75; rajgras angielski 90-100; tymotka czyszczona 35-40. Tendencja spokojna.

Obroty: pszenica 317 ton; żyto 880 ton; jęczmień 101 ton; owies 110 ton. Ogólny obrót 2.054 ton.

OLEJARNIA I RAFINERIA
FRANCOISZEK WOYTON
Toruń, ul. Grunwaldzka 15
z dnia 27 lutego

Firma kupuje i sprzedaje:
za rzepak zimowy zł 48,00—58,00
za rzepak holenderski letni zł 44,00—46,00
za siemię lniane „Bombay” zł 58,00—60,00
za siemię ln. kresowe przy 90% czyst. zł 48,00—52,00
za gorczycę zł 32,00—38,00

za 100 kg.
Firma sprzedaje fruty:
za rzepakowy zł 15,00
za lniany zł 24,00
za kokosowy zł 19,00
za firmową mieszankę pasz tresciwych D/H R. T. Półkowskiej, W-wa gwarantowanej zawartości: 22 proc. białka strawn., ca 8,5 proc. tłuszczu zł 20,25
za 100 kg.

Dzieci polskie z Prus Wschodnich w tym roku nie przyjadą do Polski?

Od szeregu lat dzieci polskie z Prus Wschodnich napotykały na nieprzezwyciężone przeszkody w związku z wyjazdem do Polski na kolonie Towarzystwa Pomocy Dzieciom i Młodzieży Polskiej w Niemczech. W bieżącym roku wszystkim dzieciom polskim z Prus Wschodnich **odmówiono zezwolenia na wyjazd do Polski**, tłumacząc, że w Rzeszy jest dużo pracy, a mało rąk do jej wykonania, wobec czego wyjazd do Polski dziewcząt i chłopców nastąpić nie może.

W tych warunkach wydaje się, że wymiana dzieci na kolonie letnie, organizowane przez właściwe organizacje polskie i niemieckie — w roku bieżącym nie dojdzie do skutku.

Polacy w Sowietach

Według pobieżnych obliczeń w chwili obecnej żyje ok. miliona Polaków na terytorium Z. S. R. R. Do największych skupisk należą okręgi Ukrainy, jak wołyński, szepetowski, rioskirowski, berdycewski itp. Okręg leningradzki wraz z obwodem liczy w przybliżeniu około 50 tys.

Nadmienić należy, że według oficjalnej statystyki sowieckiej przyrost naturalny ludności polskiej wynosi ponad 20 osób na tysiąc, czyli, że jest niemal dwukrotnie większy od przyrostu naturalnego w Polsce.

Co kryje spiżarnia podziemna?

Według ostatnich obliczeń, pod polską ziemią kryją się następujące bogactwa: ropy wystarczy nam na okres od 3 do 10 lat, cynku — na 40 lat, żelaza — na 215 lat, węgla brunatnego — na 360 lat, węgla kamiennego — na 2 tysiące lat, soli potasowych — na 4.500 lat, a soli jadalnej — na 10.000 lat.

Dnia 28 lutego 1939 r. zasnęła w Boju zaopatrzona Sakramentami św., w kwiecie wieku, po krótkim lecz bardzo ciężkim cierpieniu, moja najukochańsza żona, nasza najtroskliwsza ubóstwiana mamusia, nie zapomniana córka, siostra, synowa, bratowa i szwagierka

z Kubińskich
Ś. P. MARTA SKŁADANOWSKA

o czym zawiadamiają w głębokim smutku pogrążeni

Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie w sobotę, dnia 4 bm. o godz. 8ej w bazylice św. Jana. Pogrzeb z nieszpornymi żałobnikami odbędzie się w niedzielę, dnia 5 marca br. o godz. 16¹⁵ z bazyliki św. Jana w Toruniu (2565)

Hallo, tu Polskie Radio!

Czwartek, 2 marca
PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6,30 Audycja poranna. 11,00 „Z szumem Niemna i Wilii” — poranek muzyczny dla szkół powszechnych. 11,25 Billy Mayer gra własne utwory (płyty). 11,57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12,03 Audycja południowa. 15,00 „Wszędzie jest życie — i w grotach podziemnych” — pogadanka dla młodzieży, wygl. Stanisław Sumiński. 15,15 Kłopoty i rady: „Pani Nelly urządza brydża — dialog. 15,30 Muzyka obiadowa w wykonaniu Orkiestry Rozgłośni Lwowskiej. 16,00 Dziennik popołudniowy. 16,05 Wiadomości gospodarcze. 16,20 „Na folwarku” — audycja dla młodzieży licealnej w opracowaniu dr. Jerzego Pileckiego (z Poznania). 16,40 „Ravel — Milhaud”. Wykonawcy: Leopold Janicki — śpiew, Józef Salacz — skrzypce, Zbigniew Dymmek — fortepian (z Katowic). 17,20 Wynałazki i wynalazki — pogadanka, wygl. inż. Feliks Moskalik. 17,30 Recital organowy Aleksandra Kozłowskiego. Transmisja z kościoła Matki Boskiej Zwycięskiej w Łodzi. 18,00 „Co postanowiła młodzież z Lubotyń” — audycja dla młodzieży wiejskiej w opracowaniu Wincentego Gortata. 18,00 „Muzyka lekka i muzyka poważna” — gawęda w opracowaniu prof. Bronisława Rutkowskiego. 19,00 „Z filmów i rewii” — koncert rozrywkowy. 21,00 „Pochodnie wieków”. „Kolumb” w oprac. Stefana Essmanowskiego. 21,40 Muzyka (płyty). 22,00 „Hej ty Wisto!” — suita Mariana Rudnickiego w wykonaniu Orkiestry i Chóru P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga oraz solistów, Anieli Szlepińskiej (sopran), Janusza Popławskiego (tenor) i Aleksandra Michalowskiego (bas). Transmisja do Anglii. 22,30 Lekkie wązanki na organach Wurlitza (płyty). 22,55 Przegląd prasy. 23,00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny. 23,05 — 23,55 Koncert muzyki polskiej w wykonaniu Orkiestry P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga.

ROZGŁOSNIA POMORSKA W TORUNIU

6,57 „Pieśń „Witaj Gwiazdo Morza”. 10,00 Wiersze wiedeńskie — płyty. 10,55 Progr. na jutro. 11,25 Muzyka kameralna — płyty. 13,00 Dla każdego coś ładnego — płyty. 13,00 Morski przegląd gospodarczy w opracowaniu Bartłomieja Rusieckiego.

18,10 Muzyka lekka fortepianowa w wykonaniu Adama Dylaga (z Bydgoszczy). 18,25 Wiadomości sportowe z Pomorza. 22,00 Koncert popularny. — Wykonawcy: Chór K. P. W. „Hasło” pod dyr. Władysława Wittstocka (z Bydgoszczy). Franciszek Kaźmierczak — skrz. akomp. Jadwiga Wojciechowska (z Torunia).

AUDYCJE ZAGRANICZNE

19,15 RYGA. Koncert symfoniczny.
20,00 SZTOKHOLM. „Złote Renu” — opera Wagnera.
20,15 RADIO ROMANIA. Koncert symfoniczny z Ateneum.
21,00 RZYM. „Orliatko” — opera Honeggera i Iberta.
22,00 BRUKSELA FLAM. Koncert orkiestrowy.
23,10 BRUKSELA FRANC. Koncert nocny, z udziałem pianisty Ignacego Blochmana.
23,25 LONDYN REG. Muzyka tan. w wyk. zesp. Jacka Hyltona.

Bydgoszcz i Toruń wspólnie na antenie pomorskiej

W czwartek, 2 marca br. o godz. 22,00—23,00 Rozgłosnia Pomorska nadaje koncert popularny w wykonaniu chóru KPW „Hasło” z Bydgoszczy pod dyr. Władysława Wittstocka i Franciszka Kaźmierczaka — skrzypce przy akompaniamencie p. Wojciechowskiej (Toruń).

Muzyka lekka fortepianowa w wykonaniu Adama Dylaga

Ze studia bydgoskiego Rozgłośni Pomorskiej w czwartek, 2 marca o godz. 18,10—18,25 będzie grał na fortepianie Adam Dyląg, młody i zdolny pianista, prawdopodobnie najlepszy na Pomorzu wykonawca lekkiej muzyki fortepianowej.

Piątek, 3 marca

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6,30 Audycja poranna. 11,00 Audycja dla szkół: „Wielka uczona — Maria Skłodowska-Curie” — słuchowisko dla dzieci starszych. 11,25 Piosenki w wyk. Dusioliny Giannini i Tito Schipa (płyty). 11,57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12,03 Audycja

południowa. 13,00 Zagadka historyczna dla młodzieży. 13,20 Poradnik sportowy. 13,30 Muzyka obiadowa w wyk. Orkiestry Salonoj (z Łodzi). 16,00 Dziennik popołudniowy. 16,08 Wiadomości gospodarcze. 16,20 Rozmowa z chórami ks. kapelana Michała Rękasa (ze Lwowa). 16,35 Utwory fletowe w wyk. Henryka Bartnikowskiego. 18,50 Dzieło elektryczności na tle rozwoju nauk — odczyt. 17,05 Pieśni wielkopostne ze zbioru Teofila Kłownowskiego p. t. „Szezele do Nieba” w opracowaniu Ferdynanda Kowalika. 17,15 Skrzynka techniczna — red. Wacław Frenkiel. 18,00 Audycja dla wsi. 18,30 „Pieśń wieku złotego”: „Komedia Hybaltowska” — kwadrans poetycki w oprac. Juliana Krzyżanowskiego, prof. U. J. P. 18,50 Piosenki w wykonaniu Zbigniewa Rawicza i Wierzy Gran (płyty). 19,30 Muzyka polska i szwedzka. — Transmisja do Szwecji i transmisja ze Szwecji (19,55—20,10). „Złota szwedzka w melodii i pieśni” — rapsodia w układzie Sven Skölda. 20,10 Muzyka lekka (płyty). 20,33 Audycje informacyjne. 21,00 Recital śpiewaczy Mięczyława Saleckiego. 21,15 Koncert symfoniczny z Filharmonii Warszawskiej. Wykonawcy Orkiestra Filharmonii Warszawskiej pod dyr. Georges Georgesu i Ivette Neveu. 22,30 „Publicystyka a literatura” — szkic literacki Janna Emila Skińskiego. 22,45 Muzyka (płyty). 22,55 Przegląd prasy. 23,00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny. 23,05 Wiadomości z Polski w języku francuskim.

ROZGŁOSNIA POMORSKA W TORUNIU

6,57 Pieśń „Witaj Gwiazdo Morza”. 10,00 Poranek operowy (płyty). 11,55 Program na jutro. 11,25 Muzyka włoska — płyty. 13,00 Dla każdego coś ładnego (płyty). 13,50 Wiadomości z Pomorza. 17,45 „Mgła” — słuchowisko Kazimierza Bohdana Łukiańskiego. 18,15 „Kazie, Kazimie, Kazimierz” — rozmowę z radioluchaczami — przeprowadził dyrektor Bohdan Pawłowicz. 18,25 Wiadomości sportowe z Pomorza. 22,55 Aktualności.

AUDYCJE ZAGRANICZNE

19,30 SZTOKHOLM. Program rozrywkowy.
19,50 SOFIA. „Cyryl i Seweryn” — opera Rossiniego.
20,00 BUDAPEST. „Trubadur” — opera Verdiego.

KANTOROWICZ RESTAURACJA WINIARNIA

Toruń, ul. Szeroka 18

Specjalność: **Oxtall w maderze — Pieczarki z rusztu — Móżdżek z pieczarkami — Łosoś z rusztu.**

Obsługa grzeczna i fachowa.

2516

Ceny normalne.

POPULARNE MOTOCYKLE 100 ccm. krajowej produkcji

Telef. 12-77

Telef. 12-77

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE „PODKOWA”
wyłączne zastępstwo **GDYNIA**
„DE-HA-TE” J. Englicht i S-ka Pilsudskiego 56

Krem HALINA

Nr. 2

usuwa zmarszczki
idealnie pielęgnuje
cerę.

5855

SPRZEDAŻ

Okazyjnie

sprzedają: 3 parcele blisko centrum Gdyni zatwierdzone po 4.500 zł; 2 parcele budowlane pod kamienice w centrum po 10.000 zł; 1 parcela w centrum (punkt handlowy) cena 36.000 zł. Również kilka okazjowych domów i willi dochodowych po niskich cenach i na dogodnych warunkach. Informacje: Radoń, Gdynia, 10 Lutego 6. (7639)

GABINETY

jadalnie, syplalnie, tapczany, kuchnie
poleca 847
T. Kasprowicz
Toruń, Prosta 5

Na post

kawior czerwony, łosoś wędzony, węgorze, byklinki, śledzie zawijane, opiekane, poleca

FR. KŁOPOCKI,

Spadkob., Toruń, Szeroka 25. (2557)

Skumbrie

szproty w oliwie, byczki w sosie pomidorowym, moskaliki oraz sardynki w dużym wyborze, najtaniej poleca

FR. KŁOPOCKI,

Spadkob., Toruń, Szeroka 25. (2557)

Litery

plastyczne, w myśli nowych przepisów, emalowane wieczne, w trzech wykonaniach i dziewięciu kolorach, dostarcza K. Kujawski, skład, Toruń, Św. Ducha 14. (2526)

Pokoje stołowe

komplety już od zł 420.-

Centrala Mebli

wł.: **Eucja Matecka**

Toruń, Stary Rynek 16

obok poczty

Firma polsko-chrześcijańska

Bardzo

tanio na sprzedaż: bardzo dobrze utrzymana jadalnia z drzewa orzechowego, zegar stojący, salon mahon., meble wyściełane, lustro z podstawą, toalety, nocne stoły, szafy, gazowy piec do pieczenia. — **Gdańsk-Wrzeszcz. Hochschulweg nr. 2 II ptr. lewo.** (8988)

Taniej 10-20%

kupisz u nas niż gdzie indziej: artykuły wojskowe, sportowe i męskie. Składnica Sportowa Toruń, Dom Społeczny. 2556

Pierniki

toruńskie na czystym miodzie, łom piernikowy i wafłowy poleca A. Rost, dawn.

Hermann Thomas

Toruń, Nowy Rynek 4, hurt — detal. 2421

Tapczany Fotele

wszelkiego rodzaju meble wyściełane

poleca firma

BRACIA TEWS

Toruń, Mostowa 30.

Otwierajcie szafy! Przeglądajcie garderobe!

Przynoście waszą odzież wiosenną do farbowania i chemicznego czyszczenia.

Najlepiej czyści chemicznie i farbuje Barwa - Kałamajski

Toruń, ul. Szeroka 21

RÓŻNE

Warsztat obuwi

na miarę i reperacyjny. Specjalność: zółwki niedźwiedzie. — Ceny przystępne, dobra praca.

FR. KOSZNIK

mistrz szewski
Gdańsk, Pfefferstadt 60
sut. (8998)

Ondulacje

trwała, żelazkową, wodną oraz wszelkie zabiegi w zakres fryzjerstwa wchodzące, wykonuje fachowo i tanio Alfred Krüger, Toruń, Łazienna nr. 26. (2544)

Za długi

Zofii z Wrzesińskich Maeser nie odpowiadam. Zygmunt Maeser, Toruń, Mate Garbary 10. (2560)

20,10 SZTUTGARD. „Don Juan” — opera Mozarta.

20,10 WROCŁAW. „Madame Butterfly” — opera Pucciniego.

21,00 FLORENCJA. „Lodoletta” — opera Mascagniego.

21,00 MEDIOŁAN. Koncert symfoniczny.

„Mgła”

Dnia 3-go marca o godz. 17,45 Rozgłosnia Pomorska P. R. nadaje słuchowisko Kazimierza Bohdana Łukiańskiego pod tyt. „Mgła”.

Niezwykle dramatyczna akcja tego słuchowiska odbywa się na statku pasażerskim, który utknął we mgle tuż u wejścia do portu. Żona kapitana statku dostaje niebezpiecznego ataku, jej mąż ma do wyboru albo ruszyć w zdradliwej mgle do pobliskiego portu, gdzie jest chirurg i uratować żonę — albo stać i czekać aż mgła się rozwieje — i w ten sposób nie narażać życia kilkuset pasażerów statku.

Wykonawcy — artyści Teatru Ziemi Pomorskiej: Mira Gołaszewska, Seweryn Butrym, Hugo Krzycki, Andrzej Kuryło. Reżyseria Tadeusza Markowskiego.

WEZWANIE DO ZŁOŻENIA OFERT PISEMNYCH.

Państwowy Zakład Zdrojowy w Ciechocinku niniejszym ogłasza nieograniczony przetarg na wykonanie robót malarskich na sezon 1939 r.

Termin składania ofert do dnia 19 marca r.b. Komisyjne otwarcie ofert nastąpi w dniu 20 marca r. b. o godz. 10-ej.

Oferty należy składać wyłącznie na formularzach przetargowych, które można otrzymać w Biurze Państwowego Zakładu Zdrojowego w Ciechocinku.

Państwowy Zakład Zdrojowy zastrzega sobie prawo wyboru oferenta oraz unieważnienia przetargu.

(—) St. Wiśniewski,

12917 Dyrektor Zakładu Zdrojowego.

Udzielam

tanio korepetycji i

lekcyj

francuskiego, niemieckiego angielskiego i gry na fortepianie. Adamska, Toruń Sukiennicza 4. 14

Wydzierżawię

od zaraz skład z mieszkaniem, nadający się na wszelkie branże. Franciszek Nelkowski, Radzyń Chełmiński, Rynek 16. (2563)

Tanio

przepisywanie

i udzielanie lekcji na maszynie, dla powieściopisarek ceny niskie. Rutcka, Toruń, Stary Rynek 3 I ptr. (2543)

MIESZKANIA

Mieszkanie

4-pokojowe z wygodami i centralnym ogrzewaniem do wynajęcia. Orłowo, Przebendowskich 29. (8997)

MATRYMONIALNE

Kawaler

lat 33, posiadający 10.000 zł gotówki, pozna Panią w celu matrymonialnym z gotówką lub gospodarstwem. Zgłoszenia „Gazeta Pomorska” Gdynia pod „Pomorzanin”. (7645)

GD A Ń S K

DRUGERIA POLSKA

Artykuły toaletowe — Farby — Perfumeria
Foto! Flm — Wywoływanie Telefon 22813
— Kopiowanie 2 razy dziennie 15

Zygmunt Bułiński Kassub. Markt 1a,
przy dworcu (róg Danziger Privat-Actien-Bank).

ZŁÓWKI GOLIATOWE

Pozwólnej wytrzymałości — Chemia, farbiarstwo
Zakład wulkanizacyjny obuwia gumowego.
Warsztat obuwi na miarę i reperacyjny.
Właśc. W. Maszyk
II. Damm 17, tel. 2295.

OGŁOSZENIA:
wiersz milimetryowy na stronie 7-kamowej 0,20 zł
w tekście na pierwszej stronie 1,00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie 0,80 zł
w tekście na dalszych stronach 0,50 zł
Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyraz tłustym drukiem liczymy podwójnie.
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25 proc. drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25 proc. zniżki.
Komunikaty 50 gr. za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane 1 z zastrzeż. miejsca 20 procent nadwyżki. W W. M. Gdańsku cennik ogłoszeniowy jest identyczny z cennikiem dla Polski, z tym jednak, że rachunki mogą być regulowane w guldenach gdańskich.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOŚI:
Z doręczaniem przy pomocy poczty wyd. K. z do. w. 3,10 miesięcznie
z dodatkami książkowymi
Z odbiorem w administracji z dodatkami książkowymi 2,90
Bez dodatków książkowych z doręczaniem przez pocztę 2,20
Z odbiorem w administracji 2,00
„Gazeta Gdańska” w Gdańsku: z odbiorem w administracji lub odnoszeniem do domu . . . G. 2,00
Z doręczaniem przez pocztę . . . G. 2,33
z dodatkami książkowymi . . . G. 2,90 wzgl. G. 3,33
W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, Administracja nie odpowiada za dostarczenie pisma.

Redaktor naczelny: JAN DRZEWIECKI.

Wydawca: NABODOWA SPÓŁKA WYDAWNICZA Sp. z o.o.
Adres redakcji i administracji: Toruń, ul. Bydgoska 56. Tel. 29-70, 29-90. Konto P. K. O. nr. 203-141.

„Całowanie jest grzechem“

„Nie pozwólcie się całować i nie całujcie innych po rękach“!

Takie napisy zjawiały się na wszystkich słupach reklamowych i we wszystkich miejscach, gdzie są umieszczone tablice informacyjne, niedaleko, bo w Łotwie.

Tej na pozór dziwnej i osobliwej akcji podjęło się w ostatnim czasie lotewskie ministerstwo kolei, które w głoszeniu tych haseł widzi jedyną drogę, oczywiście w wypadku ich przyjęcia się, by wykorzystać do gruntu gruźlicę, która panoszy się w dużych rozmiarach w ostatnim czasie. Drogę zapobiegania tej strasznej chorobie uznano za najodpowiedniejszą i o wiele więcej celową, gdy chodzi o tępienie choroby, niż jej leczenie, które w dalszym ciągu przedstawia trudności.

Kościół zapakowany w 203 skrzyniach

Z Sydney (Australia) odpłynął w tych dniach na statku „Marella“ dziwny ładunek. Ładunkiem tym jest 203 skrzyń, zawierających składane części... kościoła, który ma być następnie złożony w miejscowości Mataram na jednej z Wysp Salomona. Skrzyniom towarzyszy dwóch majstrów specjalistów, którzy mają zmontować kościół, będący podarunkiem dla misji w Mataram od pewnego bogatego kupca australijskiego. Syn jego przed 20 laty był misjonarzem w wyżej wymienionej miejscowości.

Katolik ministrem oświaty w Indiach

Ministrem oświaty w Madrasie został mianowany znany w Indiach historyk, profesor Varkey, który jest gorliwym katolikiem. Prof. Varkey wydaje czasopismo „Przewodnik Katolicki dla Indii, Burmy i Ceylonu“.

Hiszpańscy uciekinierzy we Francji

W departamencie Pirenejów Wschodnich znajdowało się łącznie 230.000 hiszpańskich milicjantów, z których 11.000 rannych. W innych departamentach było 167.000 emigrantów. Z pośród 387.000 ogółu 45 tys. wróciło na własne żądanie do Hiszpanii narodowej.

Hasło to przyjmuje się wbrew wszelkim oczekiwaniom i jeśli nadal będzie modne, to gruźlica w Łotwie skazana jest bezwzględnie na wymarcie. W przedziałach wagonów kolejowych umieszczono tablice z napisami: „Całowanie dzieci surowo wzbronione!“ W wypadkach nieprzestrzegania tego przepisu ma prawo interweniować każdy z konduktorów i skazywać nie stosujących się do tego przepisu pasażerów natychmiast na płatne grzywny. Zjawiały się nawet tabliczki z napisami „Całowanie jest grzechem“.

Międzynarodowa wieś w Bułgarii

Jedną z najciekawszych gmin wiejskich w Europie jest wioska Carew Brod w północno-wschodniej Bułgarii. Ludność jej składa się z przedstawicieli 12-tu państw, którzy żyją w przykładowej zgodzie i spokoju. Obecnie mieszka w Carskim Brodzie 3800 ludzi. Według ostatniego spisu ludności na ludność tę składa się: 1100 Bułgarów, 548 Tatarów, 300 Niemców, 300 Polaków, 240 Rumunów, 220 Czechów, 204 Turków, 200 Rosjan, 198 Węgrów, 120 Arnautów, 98 Holendrów. Prawie wszystkie wyznania religijne są reprezentowane w tej wsi,

gdzie obok kościoła katolickiego znajduje się kościół protestancki, sobór prawosławny i meczet mahometański.

Policzmy swoje włosy

Niektórzy specjaliści - kosmetycy twierdzą, że gęstość uwłosienia jest w ścisłym związku z jego barwą. I tak blondyni mają przeciętnie około 150.000 włosów, szatyni i bruneci około 100.000, a rudzi 50.000. Nie pozostaje nam nic innego, jak sprawdzić słuszność tych wiadomości.

Marynarze z olbrzymimi... gąsienicami?

Nie — te „gąsienice“ to worki marynarzy angielskich z ich bielizną i garderobą.

Zimna kąpiel pawiana

Sądząc po wyrazie pyska woda nie zdaje się służyć pawianom.

Kapelusze z mleka

Coraz większe możliwości rysują się przed oczami znawców przetworów mleczarskich. Z lanitalu, czyli wełny — fabrykowanej z mleka możemy już dziś robić przysłowiowe cuda. Według ostatnich obliczeń, w Ameryce lanital wypiera już prawie całkowicie z przemysłu kapelusznego niczym dotąd nie zastąpiony filc, który — jak wiadomo — jest fabrykatem wytworzonym z wełny owczej. Ostatnio zbudowano w Ameryce dwa gigantyczne — fabryki w których produkuje się tylko i wyłącznie... kapelusze dla pań — z mleka.

24 lata nosił kulę w podudziu

Niejaki Edward Svittil, czeski rolnik z okolic Brna, poddał się niedawno operacji ślepej kieszki.

Przy tej okazji usunięto mu z podudzia kulę karabinową, która tkwiła w tym miejscu od 24 lat, to znaczy od czasu wojny światowej.

Wypadek ten jest tym dziwniejszy, że przez cały czas znajdująca się w podudziu kula nie dawała o sobie „znaku życia“ i nie powodowała żadnych absolutnie dolegliwości.

J. F. WITTKOP

Autoryzowana adaptacja
Eugeniusza Bałuckiego

Przygoda w Paryżu

Powieść współczesna

Ten list całkowicie wyjaśniał sytuację nakazując mu wyjazd do Avignonu. Trudno było o lepsze rozwiązanie sprawy: mógł opuścić znienawidzony Paryż, nie potrzebował sobie łamać głowy nad wybrnięciem z opresji. — Lagache za niego pomyślał. Ucieszył się, aczkolwiek grzeczna forma listu zbudziła w nim pewną nieufność.

W każdym razie wszedł do pokoju pokrzepiony na duchu, choć na wszelki wypadek uchylił drzwi na korytarz. Zdawało się, że od jego ucieczki nic się tu nie zmieniło: ranne ubranie Szwedki leżało po dawnemu na łóżku, przybory do gotowania i strzyżenia nie były sprzątnięte, z Ogrodu Luksemburskiego dolatywał gwizd kosa.

Anastazio zabrał się do pakowania. Czuł się jeszcze nieswojo, więc byle jak i w pośpiechu rzucił do kufrów rzeczy już nieżyjącego pana.

Potem udał się do swojego pokoiku, którego okno wychodziło na małe podwórko. Na dole gawędziły dwie służące i ich trajkotanie dodało mu jeszcze więcej odwagi. Zawinał się prędko i po piętnastu minutach już był z walizkami na korytarzu.

Gnębiło go jedno pytanie, gdyż z natury był obowiązkowy: co robić z rzeczami swojego pana? Porzuciłby je najchętniej na łaskę losu i wysłiznął się niepostrzeżenie na miasto.

Po namyśle postanowił przynajmniej kluczy nie zostawiać. Wszedł ostrożnie do pokoju, pozamykał wszystkie kufry i walizy, wetknął do kieszeni kółko z kluczami, spostrzegł nagle małą walizkę z zółtej skóry i przypomniał sobie, że pan Soederlund polecił osobiście nią się opiekować. Wobec tego ją zabrał.

Pojechał wprost na dworzec. Okazało się jed-

nak, że najbliższy pociąg odchodzi dopiero w nocy. Udał się do poczekalni, zadowolony z siebie i dumny z sumiennego wykonania obowiązków.

Wdał się w pogawędkę z chłopką, która przyjechała do Paryża z dalekiej prowincji w odwiedziny do córki. Rozmawiał z nią o zwykłych codziennych sprawach, lecz możliwość zaimponowania prostej kobiecie stanowiskiem kamerdynera przy bogatym i znanym cudzoziemcu przywróciła mu całkowicie równowagę i prawie zupełnie zatępiła okropne przeżycia tego dnia.

Wreszcie podali pociąg do Avignonu. Zajął zawczasu miejsce w wagonie i zaszył się w kącie błogim przeświadczeniu, że może się zdrzemnąć spokojnie, nie zastanawiając się już nad swoją najbliższą przyszłością, gdyż teraz pan Lagache już ujął w swoje doświadczone ręce.

W ciągu popołudnia Sven Soederlund już nie wrócił do hotelu „Royal Roussillon“. Nie przeczuwał oczywiście, że wierny Ananas porzucił go wybierając się na zaproszenie Lagache'a na południe Francji. Nie myślał w ogóle o swoich sprawach i o tym, jakie następstwa będzie miało uśmiercenie go przez dzienniki — był całkowicie i niepodzielnie pochłonięty towarzystwem pięknej nieznajomej.

— Jeśli mamy grać w tenisa, to muszę wpaść do domu i przebrać się — powiedziała młoda kobieta.

— Szkoda czasu, proszę pani. Poradzimy sobie inaczej, który numer byłby dobry dla pani?... — Popatrzał na nią z boku. — Prawdopodobnie czterdziesty. Pani będzie łaskawa poczekać chwilę.

Zatrzymał taksówkę przed dużym sklepem i wyskoczył zanim zdążyła zapytać, co zamierza robić. Wrócił po kwadransie niosąc dwie spore paczki.

— Już załatwione, proszę pani! — oświadczył weselo. — Przypuszczam, że w hali tenisowej są kabiny do przebierania się.

— Jak to?... Więc pan...

— Wszystko w porządku, pani Sylwio! W tej paczce jest sukienka sportowa... raczej tenisowa... i pantofle. To było bardzo trudne, bo nigdy nie robiłem takich sprawunków. Zdaje mi się jednak, że miara będzie dobra. Drugie zawiniątko jest

moje: białe spodnie i pantofle. Po tenisie oddamy te rzeczy gdzieś na przechowanie, żeby ich nie dźwigać później po mieście. Mam wrażenie, że znalazłem najprostsze rozwiązanie.

— No, panie Brown, nie takie proste, ale za to niezwykle — uśmiechnęła się. — Oprócz tego nie wiem, czy w Paryżu można o każdej porze oddać rzeczy na przechowanie.

— Też nie ma tragedii, proszę pani! Można je będzie podarować garderobianej albo jakiejś kwaciarce, których tu jest bez liku....

Pojechali nie do Passy, jak projektował początkowo Soederlund, lecz do Grenelle.

Tenis nie sprawił spodziewanej przyjemności — przede wszystkim wypożyczone rakiety nie pasowały do ręki.

Korty mieściły się w podziemiach olbrzymiego budynku, w którym znajdowała się chwilowo nieczynna fabryka mydła. Hall był ogromny i wskutek tego wydawał się bardzo niski. Otwierał się tylko wieczorem, mieścił dużo kortów, wynajmowanych na godziny. Powietrze było przepojone zapachem piwnicy i wilgotnego kurzu. Wy czuwało się stale wiszącą nad głową masę kamienia i żelaza, co mimo woli hamowało ruchy.

Dwa korty były zajęte przez początkujących — ci hałasowali tak zawzięcie, jak gdyby po to właśnie tu przyszli. Betonowe sklepienie potęgowało nieznosnie każdy dźwięk, nawet uderzenie piłki o raketę rozległo się niczym strzał z rewolweru. Nieprzyjemnie raziło silne niebieskawe światło wielkich lamp lukowych. Posadzka, aczkolwiek pokryta warstwą walcowanej ziemi, męczyła bardzo, ponieważ nie miała sprężystości.

Całość sprawiała beznadziejne ponure wrażenie. Sven Soederlund co raz częściej przypominał sobie własną willę w Sorrento i swój kort otoczony cyprysami i krzakami jaśminu.

Grał nieuważnie, zresztą czuł się trochę zmęczony. Żałował w ogóle, że zaproponował tenisa. Patrząc na nieznajomą, stojącą po drugiej stronie siatki i śledząc jej zgrabne zwinne ruchy, dochodził do przekonania, że jest bardzo podobna do jego siostrzenicy i to go niemal martwiło. Mogła być o trzy, cztery lata starsza od Brygidy, jej zachowanie się cechowało pewną dojrzałość, czego jeszcze brakowało jego siostrzenicy.

(Ciąg dalszy nastąpi)